

ПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

17.08.2012

м. Київ

№ 346

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
17 вересня 2012 р. за № 1590/21902

Про затвердження Положення про застосування Національним банком України заходів впливу

(назва у редакції постанови Правління
Національного банку України від 10.11.2015 р. № 778)

Із змінами і доповненнями, внесеними
постановами Правління Національного банку України
від 22 листопада 2012 року № 486,
від 3 червня 2014 року № 332,
від 15 серпня 2014 року № 494,
від 22 вересня 2014 року № 593,
від 31 жовтня 2014 року № 696,
від 27 листопада 2014 року № 752,
від 17 січня 2015 року № 32,
від 26 січня 2015 року № 51,
від 28 квітня 2015 року № 282,
від 21 травня 2015 року № 332,
від 30 липня 2015 року № 495,
від 3 вересня 2015 року № 582,
від 29 вересня 2015 року № 637,
від 10 листопада 2015 року № 778,
від 3 грудня 2015 року № 862,
від 30 травня 2016 року № 336,
від 2 серпня 2016 року № 365,
від 4 серпня 2016 року № 366,
від 19 серпня 2016 року № 374

Додатково див. оголошення
("Офіційний вісник України", № 73, 19 вересня 2014 р.),
постанову Окружного адміністративного суду міста Києва
від 14 жовтня 2014 року,
ухвалу Київського апеляційного адміністративного суду
від 12 лютого 2015 року

Відповідно до статті 56 Закону України "Про Національний банк України", статті 74 Закону України "Про банки і банківську діяльність" та з метою підвищення ефективності та забезпечення належної організації здійснення ліквідаційної процедури банків Правління Національного банку України

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Положення про застосування Національним банком України заходів впливу, що додається.

(пункт 1 у редакції постанови Правління
Національного банку України від 10.11.2015 р. N 778)

2. Визнати такими, що втратили чинність, нормативно-правові акти Національного банку України згідно з переліком, що додається.

3. Процедура ліквідації банку, розпочата до набрання чинності [Законом України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб"](#), завершується згідно з порядком, установленим законодавством, що діяло до набрання чинності цим Законом.

4. Департаменту нормативно-методологічного забезпечення банківського регулювання та нагляду (Іваненко Н. В.), Юридичному департаменту (Новіков В. В.) подати цю постанову на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

5. Департаменту нормативно-методологічного забезпечення банківського регулювання та нагляду (Іваненко Н. В.) після державної реєстрації в Міністерстві юстиції України довести зміст цієї постанови до відома структурних підрозділів центрального апарату, територіальних управлінь Національного банку України, а також ліквідаторів банків для використання в роботі.

6. Постанова набирає чинності з 22.09.2012, але не раніше дня її офіційного опублікування.

7. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Соркіна І. В.

В. о. Голови

І. В. Соркін

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління Національного
банку України
17.08.2012 N 346

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
17 вересня 2012 р. за N 1590/21902

Положення про застосування Національним банком України заходів впливу

(назва Положення у редакції постанови Правління Національного банку України від 10.11.2015 р. N 778, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 03.12.2015 р. N 862)

(У тексті Положення слова "або Комісія Національного банку при територіальному управлінні" у всіх відмінках виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 28 квітня 2015 року N 282)

(У тексті Положення слова "Комісія Національного банку" у всіх відмінках замінено словами "Комітет з питань нагляду" у відповідних відмінках згідно з постановою Правління Національного банку України від 29 вересня 2015 року N 637)

I. Загальні положення

1. Основні положення

1.1. Це Положення розроблено відповідно до [Законів України "Про Національний банк України", "Про банки і банківську діяльність"](#) (далі - Закон про банки), ["Про запобігання та протидію легалізації \(відмиванню\) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення"](#) (далі - Закон про запобігання легалізації), законодавства України про господарські товариства, інших законодавчих актів України та нормативно-правових актів Національного банку України (далі - Національний банк).

(пункт 1.1 глави 1 розділу I із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

1.2. Це Положення визначає підстави і порядок запровадження Національним банком особливого режиму контролю за діяльністю банків і філій іноземних банків, застосування заходів впливу, фінансових санкцій за порушення банками, філіями іноземних банків та іншими особами, які охоплюються наглядовою діяльністю Національного банку, банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку, законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, а саме: [Закону про запобігання легалізації](#), [Закону про банки](#) в частині запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, нормативно-правових актів Національного банку, що регулюють діяльність банків у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - законодавство з питань фінансового моніторингу), або здійснення ризикової діяльності, яка загрожує інтересам вкладників чи інших кредиторів банку, а також у разі застосування іноземними державами або міждержавними об'єднаннями або міжнародними організаціями санкцій до банків чи власників істотної участі в банках, що становлять загрозу інтересам вкладників чи інших кредиторів банку та/або стабільності банківської системи (далі - застосування іноземних санкцій).

(пункт 1.2 глави 1 розділу I із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 15.08.2014 р. N 494, у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

1.3. Терміни, які використовуються в цьому Положенні, уживаються в таких значеннях:

застосування іноземними державами або міждержавними об'єднаннями, або міжнародними організаціями санкцій до банків чи власників істотної участі в банках, що становлять загрозу інтересам вкладників чи інших кредиторів банку та/або стабільності банківської системи (далі - застосування іноземних санкцій), - факт прийняття іноземною державою, міждержавним об'єднанням або міжнародною організацією рішення про застосування до банку чи власника(ів) істотної участі в банку санкцій;

(пункт 1.3 глави 1 розділу I доповнено новим терміном згідно з постановою Правління Національного банку України від 15.08.2014 р. N 494)

здійснювані банком операції - є діями або подіями під час надання банківських та інших фінансових послуг, здійснення іншої діяльності, унаслідок яких відбуваються зміни у фінансовому стані банку, що відображаються за балансовими або позабалансовими рахунками банку;

зупинення операцій - тимчасова, на визначений строк, заборона банку здійснювати окремі види операцій;

обмеження операцій - тимчасова, на визначений строк, заборона банку здійснювати окремі види операцій з урахуванням установлених обмежень за видом/обсягом/сумою/колом клієнтів/регіоном;

припинення операцій - безстрокова заборона здійснення банком окремих видів операцій;

уповноважена посадова особа Національного банку - посадова особа Національного банку, яка має право підпису документів від імені Національного банку відповідно до законодавства України або нормативно-правових актів Національного банку, або розпорядчих документів Національного банку чи довіреності.

(абзац сьомий пункту 1.3 глави 1 розділу I із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

Інші терміни, які використовуються в цьому Положенні, уживаються в значеннях, визначених у [Законі про банки](#) та інших законодавчих актах України і нормативно-правових актах Національного банку.

2. Заходи впливу, що застосовуються Національним банком

2.1. Національний банк застосовує до банків заходи впливу, передбачені [статтею 73 Закону про банки](#).

2.2. Національний банк за порушення в діяльності відокремленого підрозділу банку застосовує заходи впливу безпосередньо до банку - юридичної особи (за винятком тимчасового відсторонення посадової особи відокремленого підрозділу банку від посади).

Національний банк має право прийняти рішення про припинення здійснення відокремленим підрозділом банку операцій згідно з частиною шостою [статті 23 Закону про банки](#).

2.3. Національний банк застосовує до філій іноземних банків заходи впливу, передбачені частиною першою (крім [пунктів 2, 4, 9](#) у частині власника істотної участі та особи, яка набула або збільшила істотну участь у банку з порушенням вимог [статті 34 Закону про банки](#), [10 і 12](#) у частині віднесення до категорії неплатоспроможних) [статті 73 Закону про банки](#).

(абзац перший пункту 2.3 глави 2 розділу I у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

У разі допущення філією іноземного банку порушень банківського законодавства, законодавства з питань фінансового моніторингу Національний банк може висувати до іноземного банку вимогу щодо їх усунення, повідомляти про допущене порушення наглядовий орган іноземної держави як перед застосуванням адекватних заходів впливу, так і після їх застосування.

(абзац другий пункту 2.3 глави 2 розділу I із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

Філія іноземного банку не пізніше трьох робочих днів із дня отримання рішення Національного банку про застосування до неї заходу впливу (письмової вимоги) повідомляє про це іноземний банк та наглядовий орган відповідної іноземної держави.

2.4. Національний банк застосовує до банківської групи, відповідальної особи банківської групи, інших учасників банківської групи заходи впливу, передбачені [статтею 73 Закону про банки](#) (крім [пунктів 2, 12, 13 частини першої цієї статті](#)).

Національний банк у разі необхідності застосування заходів впливу до небанківської фінансової установи, яка є учасником банківської групи, за порушення банківського законодавства звертається до державного органу, що здійснює нагляд за нею, щодо застосування до цієї особи адекватних заходів впливу.

2.5. Національний банк застосовує до інших осіб, які є об'єктом перевірки Національного банку відповідно до [Закону про банки](#), заходи впливу, передбачені [пунктами 1, 9, 10 частини першої статті 73 Закону про банки](#).

3. Підстави та порядок застосування заходів впливу

3.1. Національний банк застосовує заходи впливу за порушення банками, їх відокремленими підрозділами, філіями іноземних банків, банківськими групами, відповідальними особами банківських груп, іншими учасниками банківських груп чи іншими особами, які є об'єктом перевірки Національного банку згідно із [Законом про банки](#) (далі - банки), банківського

законодавства, законодавства з питань фінансового моніторингу або здійснення ризикової діяльності, що загрожує інтересам вкладників чи інших кредиторів банку (далі - ризикова діяльність), або в разі застосування іноземних санкцій, на підставі результатів (матеріалів):

(абзац перший пункту 3.1 глави 3 розділу I у редакції постанов Правління Національного банку України від 15.08.2014 р. N 494, від 28.04.2015 р. N 282)

інспекційних перевірок діяльності банків;

перевірок банків з питань дотримання вимог законодавства з питань фінансового моніторингу (виїзна перевірка з питань фінансового моніторингу, безвиїзний нагляд з питань фінансового моніторингу);

(абзац третій пункту 3.1 глави 3 розділу I у редакції постанови Правління Національного банку України від 31.10.2014 р. N 696, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

безвиїзного банківського нагляду за діяльністю банків;

аналізу дотримання банками вимог банківського законодавства з використанням статистичної звітності, щомісячних і щоденних балансів тощо;

перевірок діяльності банків аудиторськими фірмами, які мають право відповідно до законодавства України на проведення аудиторських перевірок банків;

перевірок дотримання банками валютного законодавства [виїзні та невиїзні (камеральні) перевірки];

(абзац сьомий пункту 3.1 глави 3 розділу I із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 10.11.2015 р. N 778)

контролю за усуненням банками виявлених у їх діяльності порушень, виконанням рішень Національного банку про застосування заходів впливу, виконанням пред'явлених (висунених) вимог, припиненням здійснення ризикової діяльності, відповідністю ділової репутації керівників банків вимогам законодавства України;

(абзац восьмий пункту 3.1 глави 3 розділу I із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

пропозицій куратора банку;

(пункт 3.1 глави 3 розділу I доповнено новим абзацом дев'ятим згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32, у зв'язку з цим абзац дев'ятий уважати абзацом десятим)

що містять інформацію, отриману від відповідних органів інших держав, міждержавних об'єднань або міжнародних організацій, органів державної влади України, та/або офіційно опубліковану (оприлюднену, у тому числі шляхом розміщення на їх офіційних веб-сайтах) ними інформацію про застосування іноземних санкцій;

(пункт 3.1 глави 3 розділу I доповнено абзацом десятим згідно з постановою Правління Національного банку України від 15.08.2014 р. N 494)

нагляду за дотриманням банками та іншими особами, які охоплюються наглядовою діяльністю Національного банку, вимог банківського законодавства та нормативно-правових

актів Національного банку з питань реєстрації та ліцензування банків, набуття (збільшення) істотної участі в банку та розкриття інформації про структуру власності.

(пункт 3.1 глави 3 розділу I доповнено абзацом одинадцятим згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

3.2. Заходи впливу, що застосовуються Національним банком до банків, мають бути адекватними конкретним порушенням, які ними були допущені.

Вибір адекватних заходів впливу, які застосовуються до банків відповідно до [Закону про банки](#) та цього Положення, має здійснюватися з урахуванням:

(абзац другий пункту 3.2 глави 3 розділу I у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

характеру допущених банком порушень;

причин, які зумовили виникнення виявлених порушень;

загального фінансового стану банку;

розміру можливих негативних наслідків для кредиторів і вкладників;

інформації Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі - Фонд гарантування) щодо порушення банками вимог, установлених [Законом України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб"](#) (далі - Закон про систему гарантування), результатів перевірки банків Фондом гарантування.

3.3. Рішення про застосування заходу впливу приймає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем (далі - Комітет з питань нагляду) відповідно до цього Положення.

Факт здійснення банком ризикової діяльності установлює Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду.

Національний банк має право зробити висновок про здійснення банком ризикової діяльності на підставі результатів аналізу звітності банку, за результатами банківського нагляду, перевірок дотримання банками вимог валютного законодавства або законодавства з питань фінансового моніторингу.

Ознаками здійснення банком ризикової діяльності, зокрема, можуть бути:

- 1) здійснення банком операцій (прямо або опосередковано), що не мають очевидної економічної доцільності (сенсу);
- 2) здійснення опосередкованого кредитування пов'язаних із банком осіб;
- 3) невключення до переліку пов'язаних із банком осіб, які мають ознаки пов'язаності з банком, та з якими банк здійснює операції прямо чи опосередковано;
- 4) здійснення операцій з цінними паперами, що мають ознаки фіктивності;
- 5) використання банком фінансових інструментів, що призводить до штучного поліпшення фінансового результату банку або викривлення його звітності;
- 6) дострокове повернення строкових коштів, залучених від пов'язаних з банком осіб;

7) одноразове грубе або систематичні порушення банком законодавства у сфері готівкового обігу.

Ознаками здійснення банками ризикової діяльності у сфері фінансового моніторингу, зокрема, можуть бути:

1) проведення клієнтами банку фінансових операцій, що не мають документального підтвердження очевидної економічної доцільності (сенсу) та/або, якщо у банку немає документів (інформації) щодо реальних фінансових можливостей здійснення фінансових операцій клієнтів, або в разі невідповідності фінансових операцій клієнта наявним у банку документам (інформації) щодо фінансового стану та/або змісту діяльності (соціального статусу) клієнта;

(абзац тринадцятий пункту 3.3 глави 3 розділу I у редакції постанови Правління Національного банку України від 02.08.2016 р. N 365)

2) участь банку (надання банком послуг) у проведенні фінансових операцій, характер або наслідки яких дають підстави вважати, що вони можуть бути пов'язані з виведенням капіталів, легалізацією кримінальних доходів, конвертацією (переведенням) безготівкових коштів у готівку, здійсненням фіктивного підприємництва, уникненням оподаткування тощо (зокрема пов'язаних зі зняттям готівкових коштів, переказом коштів за кордон, купівлею-продажем цінних паперів, використанням рахунків осіб не за призначенням тощо);

(абзац чотирнадцятий пункту 3.3 глави 3 розділу I у редакції постанови Правління Національного банку України від 02.08.2016 р. N 365)

3) проведення банком або клієнтами банку фінансових операцій, характер або наслідки яких дають підстави вважати, що вони можуть бути пов'язані з уникненням виконання вимог та обмежень, передбачених банківським, валютним законодавством, законодавством з питань фінансового моніторингу;

(абзац п'ятнадцятий пункту 3.3 глави 3 розділу I із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 02.08.2016 р. N 365)

4) нездійснення банком достатніх заходів для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму;

5) невикористання банком права відмовити в проведенні клієнтами банку регулярних фінансових операцій, характер яких дає підстави вважати, що вони можуть бути пов'язані з використанням послуг банку для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму, фінансування розповсюдження зброї масового знищення чи вчинення іншого злочину;

(абзац сімнадцятий пункту 3.3 глави 3 розділу I із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 02.08.2016 р. N 365)

6) здійснення банком або клієнтами банку фінансових операцій з використанням втрачених, викрадених документів або таких, що мають ознаки підроблених, недійсних (нікчемних);

(абзац вісімнадцятий пункту 3.3 глави 3 розділу I із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 02.08.2016 р. N 365)

7) здійснення фінансової операції клієнтом, який є публічним діячем, особою, близькою або пов'язаною з публічним діячем, щодо якого (якої) банк не має документально підтверджених відомостей стосовно джерел походження коштів (активів, прав на такі активи), достатніх для підтвердження його (її) реальних фінансових можливостей проводити чи ініціювати проведення відповідної фінансової операції;

8) створення/складення банком та/або подання ним Національному банку недостовірної(их) інформації/документів/висновків;

(абзац двадцятий пункту 3.3 глави 3 розділу I із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 02.08.2016 р. N 365)

9) неодноразове проведення клієнтом банку фінансових операцій з перерахування коштів за кордон як здійснення авансових платежів (попередньої оплати) на виконання зовнішньоекономічного(их) договору(ів), стосовно якого(их) банку було відомо або могло бути відомо, зокрема із публічних джерел або від інших фінансових установ, що контрагент(и) неодноразово порушує(ють) виконання / не виконує(ють) умов(и) відповідного(их) зовнішньоекономічного(их) договору(ів).

(пункт 3.3 глави 3 розділу I доповнено абзацом двадцять першим згідно з постановою Правління Національного банку України від 02.08.2016 р. N 365)

3.4. Обов'язок довести, що в діях клієнта або банку немає ознак здійснення ризикової діяльності, покладається на банк.

3.5. Рішення Національного банку про застосування заходу впливу має містити зміст (назву) заходу впливу, що застосовується до банку, реквізити документа, у якому зафіксовані порушення або зазначені ознаки здійснення банком ризикової діяльності / який містить інформацію про застосування іноземних санкцій, опис порушення (із зазначенням норм законів України, нормативно-правових актів Національного банку, які порушено) / ризикової діяльності / інформації про застосування іноземних санкцій або вчинених дій (бездіяльності) банку, що призвели до порушення або до здійснення ризикової діяльності. Рішення Національного банку про застосування заходу впливу оформляється в установленому Національним банком порядку та є обов'язковим для виконання.

3.6. Національний банк застосовує заходи впливу за порушення банківського законодавства, законодавства з питань фінансового моніторингу протягом шести місяців із дня виявлення порушення, але не пізніше ніж через три роки з дня його вчинення.

Національний банк має право застосувати заходи впливу у зв'язку із застосуванням іноземних санкцій протягом строку їх дії починаючи з дня офіційного опублікування (оприлюднення) інформації про застосування іноземних санкцій.

(пункт 3.3 глави 3 розділу I із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 03.06.2014 р. N 332, від 15.08.2014 р. N 494, від 28.04.2015 р. N 282, від 29.09.2015 р. N 637,

замінено новими пунктами 3.3 - 3.6 згідно з постановою Правління Національного банку України від 10.11.2015 р. N 778, у зв'язку з цим пункти 3.4, 3.5 уважати відповідно пунктами 3.7, 3.8)

3.7. Національний банк надсилає рішення про застосування заходу впливу банку згідно з установленими Національним банком вимогами щодо пересилання документів з грифом обмеження доступу рекомендованим листом з повідомленням про вручення, за винятком випадків, передбачених цим Положенням.

(абзац перший пункту 3.7 глави 3 розділу I із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 31.10.2014 р. N 696)

Національний банк інформує Фонд гарантування про застосовані до банку заходи впливу в порядку, визначеному договором про співпрацю між Фондом гарантування та Національним банком.

3.8. Рішення Національного банку про застосування заходу впливу може бути оскаржене в судовому порядку виключно з метою встановлення законності таких рішень. Оскарження не зупиняє виконання рішення.

(пункт 3.8 глави 3 розділу I із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

4. Контроль за усуненням порушень

4.1. Національний банк здійснює контроль за усуненням банком порушень у його діяльності, виконанням рішень Національного банку про застосування заходів впливу, виконанням пред'явлених (висунених) вимог, припиненням здійснення ризикової діяльності в порядку, установленому цим Положенням та іншими нормативно-правовими актами Національного банку.

(пункт 4.1 глави 4 розділу I із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

4.2. Письмова вимога складається на бланку Національного банку. У письмовій вимозі зазначаються назва документа "Письмова вимога", повне найменування банку та поштова адреса банку/філії іноземного банку, якому (якій) вона надсилається, указується на вчинені банком/філією іноземного банку порушення та за потреби зазначається про необхідність ужиття банком/філією іноземного банку у визначені Національним банком строки конкретних заходів з метою усунення порушень.

4.3. Національний банк має право вимагати припинення повноважень члена ради банку в разі встановлення за результатами банківського нагляду або аудиторської перевірки фактів неналежного виконання ним своїх обов'язків.

Національний банк відповідно до [статті 39 Закону про банки](#) має право вимагати позачергового скликання засідання ради банку в разі встановлення за результатами банківського нагляду або аудиторської перевірки недоліків у діяльності банку або в роботі правління банку/голови та/або членів правління банку, що вимагає прийняття рішення в межах повноважень ради банку, визначених законодавством України та статутом банку.

(абзац другий пункту 4.3 глави 4 розділу I у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

Рішення Національного банку про висунення вимоги щодо припинення повноважень члена ради банку/позачергового скликання засідання ради банку приймає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду.

(абзац третій пункту 4.3 глави 4 розділу I із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 29.09.2015 р. N 637)

(главу 4 розділу I доповнено новим пунктом 4.3 згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32, у зв'язку з цим пункти 4.3 - 4.12 уважати відповідно пунктами 4.4 - 4.13)

4.4. Національний банк може в установленому цим Положенням порядку відмінити/достроково відмінити застосовані заходи впливу. Рішення про відміну/дострокову відміну застосованого заходу впливу приймає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду в межах своїх повноважень.

(пункт 4.4 глави 4 розділу I із змінами, внесеними згідно з постановами
Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282,
від 29.09.2015 р. N 637)

4.5. Пункт 4.5 глави 4 розділу I виключено

(пункт 4.5 глави 4 розділу I із змінами, внесеними згідно з
постановами Правління Національного банку України від 03.06.2014 р. N 332,
від 17.01.2015 р. N 32),
виключено згідно з постановою Правління
Національного банку України від 26.01.2015 р. N 51)

4.6. Пункт 4.6 глави 4 розділу I виключено

(пункт 4.6 глави 4 розділу I у редакції постанови
Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32,
виключено згідно з постановою Правління
Національного банку України від 26.01.2015 р. N 51)

4.7. Пункт 4.7 глави 4 розділу I виключено

(пункт 4.7 глави 4 розділу I у редакції постанови
Правління Національного банку України від 03.06.2014 р. N 332,
виключено згідно з постановою Правління
Національного банку України від 26.01.2015 р. N 51)

4.8. Пункт 4.8 глави 4 розділу I виключено

(згідно з постановою Правління Національного
банку України від 26.01.2015 р. N 51)

4.9. Пункт 4.9 глави 4 розділу I виключено

(пункт 4.9 глави 4 розділу I у редакції постанови
Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32,
виключено згідно з постановою Правління
Національного банку України від 26.01.2015 р. N 51)

4.10. Пункт 4.10 глави 4 розділу I виключено

(пункт 4.10 глави 4 розділу I із змінами, внесеними згідно з
постановою Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32,
виключено згідно з постановою Правління
Національного банку України від 26.01.2015 р. N 51)

4.11. Пункт 4.11 глави 4 розділу I виключено

(згідно з постановою Правління Національного
банку України від 26.01.2015 р. N 51)

4.12. Пункт 4.12 глави 4 розділу I виключено

(згідно з постановою Правління Національного
банку України від 26.01.2015 р. N 51)

4.13. Пункт 4.13 глави 4 розділу I виключено

Глава 5. Призначення куратора банку

5.1. Національний банк має право запровадити особливий режим контролю за діяльністю банку, що є додатковим інструментом банківського нагляду, та призначити куратора банку у випадках, передбачених нормативно-правовими актами Національного банку, та/або в разі наявності хоча б однієї з таких ознак:

(абзац перший пункту 5.1 глави 5 розділу I із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

невиконання керівником/керівниками банку вимог Національного банку щодо усунення виявлених порушень;

відсторонення керівника банку від посади;

виявлення за результатами безвиїзного нагляду або інспекційної перевірки фактів невиконання банком своїх зобов'язань перед клієнтами;

(пункт 5.1 глави 5 розділу I доповнено новим абзацом четвертим згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374, у зв'язку з цим абзаци четвертий - одинадцятий уважати відповідно абзацами п'ятим - дванадцятим)

виявлення за результатами безвиїзного нагляду або інспекційної перевірки фактів здійснення ризикової діяльності, порушень банківського законодавства, а також одержання доходів із порушенням законодавства України, навіть якщо ці порушення не призвели до погіршення фінансового стану банку;

(абзац п'ятий пункту 5.1 глави 5 розділу I із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

виникнення реальної загрози невиконання банком своїх зобов'язань перед клієнтами і кредиторами;

потреба в посиленому контролі за діяльністю банку з метою уникнення можливості невиконання банком своїх зобов'язань перед клієнтами та кредиторами;

потреба в контролі за діяльністю банку протягом шести місяців із дня втрати ним статусу перехідного;

наявність конфлікту інтересів у банку;

надання банку Національним банком кредиту для підтримки ліквідності;

наявність у банку кредиту для підтримки ліквідності, отриманого від Національного банку;

застосування іноземних санкцій.

(пункт 5.1 глави 5 розділу I доповнено абзацом одинадцятим згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

5.2. Національний банк для здійснення особливого режиму контролю за діяльністю банку може залучати фахівців з бухгалтерського обліку, юридичних питань, з питань платіжних систем, інформаційних технологій та з інших питань.

5.3. Рішення про запровадження особливого режиму контролю за діяльністю банку та призначення куратора банку, строк дії особливого режиму контролю за діяльністю банку та повноважень куратора банку, повноваження куратора банку, відміну / дострокову відміну запровадження особливого режиму контролю за діяльністю банку та призначення куратора банку приймає Правління Національного банку.

Рішення про заміну куратора банку (уповноваження іншої особи на виконання функцій куратора банку) приймає уповноважена посадова особа Національного банку.

5.4. Куратор банку призначається з числа службовців Національного банку, які мають вищу економічну або юридичну освіту.

Залучений до виконання повноважень куратора банку службовець Національного банку, інші фахівці визначаються наказом Національного банку зі збереженням за ними місця роботи, заробітної плати, премій та інших виплат, передбачених системою оплати праці за основним місцем роботи на період їх призначення.

Службовець Національного банку, який призначається куратором банку, надає письмове запевнення про відсутність конфлікту інтересів з цим банком у нього, в асоційованих з ним осіб та юридичних осіб, у яких такі асоційовані особи є керівниками або контролерами.

5.5. Національний банк має право встановити такі особливі вимоги до розрахунків банку, у якому призначено куратора:

заборонити використання для розрахунків прямих кореспондентських рахунків;

перевести банк на модель обслуговування консолідованого кореспондентського рахунку в СЕП, яка дає банку змогу здійснювати початкові платежі від імені відокремлених підрозділів або через внутрішньобанківську міжфілійну платіжну систему;

установити порядок здійснення банком та його відокремленими підрозділами початкових платежів з урахуванням наявності коштів на кореспондентському рахунку банку та змісту платежів.

5.6. Куратор банку здійснює посилений контроль за діяльністю банку, перебуваючи безпосередньо в банку та/або шляхом проведення аналізу фінансової, статистичної звітності та іншої інформації щодо діяльності банку.

Банк не пізніше наступного робочого дня з дня отримання рішення Національного банку про запровадження особливого режиму контролю за діяльністю банку та призначення куратора банку зобов'язаний забезпечити куратора, зокрема:

(абзац другий пункту 5.6 глави 5 розділу I у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

а) окремим приміщенням, що обладнане необхідними технічними засобами (у тому числі копіювально-розмножувальною технікою);

б) можливістю доступу до перегляду електронної пошти Національного банку;

в) повним доступом до відповідних програмно-технічних комплексів банку для перегляду в режимі реального поточного часу всіх операцій банку та його клієнтів за всіма рахунками з можливістю формування виписок, у тому числі за періоди до дати призначення куратора;

(абзац п'ятий пункту 5.6 глави 5 розділу I із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

г) повним комплектом наявних у банку налаштувань / доступом до закладок меню автоматизованої банківської системи.

5.7. На куратора банку можуть покладатися такі повноваження:

а) здійснювати постійний контроль за проведенням банком будь-яких операцій;

(підпункт "а" пункту 5.7 глави 5 розділу I із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

б) отримувати інформацію, у тому числі в письмовій формі, та ознайомлюватися з документами (оригіналами та їх копіями) щодо проведення банком будь-яких операцій і визначення рівня ризиків, на які він може наражатися;

(підпункт "б" пункту 5.7 глави 5 розділу I у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

в) ініціювати в разі необхідності перед Національним банком установлення порядку виконання банком та його відокремленими підрозділами початкових платежів з урахуванням наявності коштів на кореспондентському рахунку і змісту платежів, обрання способів організації управління черговістю початкових платежів (використовуючи засоби системи автоматизації банку, внутрішньобанківської міжфілійної платіжної системи банку, автоматизоване робоче місце, призначене для управління початковими платежами банку, що надсилаються до СЕП);

(підпункт "в" пункту 5.7 глави 5 розділу I у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

г) ініціювати заборону на використання для розрахунків прямих кореспондентських рахунків;

г) ініціювати переведення банку на модель обслуговування консолідованого кореспондентського рахунку в СЕП, яка дає банку змогу здійснювати початкові платежі від імені відокремлених підрозділів або через внутрішньобанківську міжфілійну платіжну систему;

д) ініціювати проведення нарад з керівництвом банку для отримання пояснень, у тому числі письмових, та інформації про вжиття банком заходів щодо усунення порушень і недоліків та забезпечення його фінансової стабільності;

(підпункт "д" пункту 5.7 глави 5 розділу I із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

е) бути присутнім на:

загальних зборах акціонерів, на засіданнях ради і правління банку з правом дорадчого голосу;

засіданнях комітетів (в обов'язковому порядку кредитного комітету, комітету з питань управління активами та пасивами, тарифного комітету);

нарадах керівництва, у тому числі щодо реструктуризації зовнішніх зобов'язань банку, та інших структурних підрозділів банку, у тому числі підрозділів внутрішнього контролю та аудиту банку;

переговорах з інвесторами банку з питань продажу чи реорганізації банку, шляхів оздоровлення банку за рахунок коштів учасників;

є) здійснювати контроль за своєчасним виконанням банком вимог (заходів), висунутих (застосованих) Національним банком до банку за результатами його діяльності, у тому числі за виконанням банком плану заходів з фінансового оздоровлення та/або прийнятих у письмовій угоді зобов'язань перед Національним банком та/або за дотриманням установлених обмежень та вимог щодо його діяльності;

ж) інформувати керівництво служби банківського нагляду щодо результатів аналізу фінансового стану банку, а в разі виникнення негативних тенденцій і виявлення проблем у його діяльності, які можуть нести загрозу втрати ліквідності й платоспроможності та інтересам кредиторів і вкладників, оперативно готувати обґрунтовані пропозиції щодо подальших наглядових дій за цим банком;

з) виконувати функції, пов'язані зі здійсненням контролю за використанням коштів, отриманих від Національного банку;

и) ініціювати розгляд питання щодо застосування відповідного заходу впливу згідно з вимогами [статті 73 Закону про банки](#) до керівників банку, якщо вони перешкоджають здійсненню функцій куратора банку, зокрема створюють умови, за яких куратор не може повністю або частково здійснювати повноваження, покладені на нього Національним банком;

і) виносити за межі банку копії документів, що можуть свідчити про факти порушення банком банківського законодавства, законодавства з питань фінансового моніторингу, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку, здійснення ризикової діяльності;

(підпункт "і" пункту 5.7 глави 5 розділу I у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

ї) здійснювати контроль за дотриманням банком банківського законодавства, вимог нормативно-правових актів Національного банку, у тому числі з питань фінансового моніторингу, станом виконання банком своїх зобов'язань перед клієнтами, вкладниками та іншими кредиторами банку.

(пункт 5.7 глави 5 розділу I доповнено підпунктом "ї" згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

5.8. Керівництво банку разом з куратором банку протягом 14 календарних днів із дня його призначення зобов'язане скласти комплексний план щодо вжиття заходів, спрямованих на:

підвищення рівня капіталізації банку;

підвищення рівня ліквідності та платоспроможності;

зупинення відпливу коштів клієнтів та збільшення ресурсної бази банку;

погашення наданих кредитів та нарахованих несплачених відсотків за ними, заборгованості за іншими активами, активізацію претензійно-позовної роботи;

погашення простроченої заборгованості банку, реструктуризацію зобов'язань банку;

погашення заборгованості перед Національним банком;

зменшення витрат (зокрема адміністративних, процентних та інших операційних) та збільшення доходів.

5.9. Куратор банку з метою ефективного виконання покладених на нього завдань за наявності обґрунтованих підстав має право отримувати інформацію від структурних підрозділів Національного банку та від вкладників та інших кредиторів банку, у тому числі необхідну для забезпечення контролю за станом виконання банком своїх зобов'язань.

Куратор банку оперативно інформує керівництво служби банківського нагляду щодо виявлення ознак здійснення банком ризикової діяльності, з подальшим інформуванням інших структурних підрозділів Національного банку в межах їх компетенції.

(пункт 5.9 глави 5 розділу I у редакції постанови
Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

5.10. Куратор банку має право вимагати від банку (керівників банку), а банк (керівники банку) на вимогу куратора банку зобов'язаний (зобов'язані) надавати в письмовій формі інформацію та пояснення щодо діяльності банку, у тому числі щодо:

усунення порушень банківського законодавства та нормативно-правових актів Національного банку, у тому числі з питань фінансового моніторингу;

надання письмових пояснень з питань дотримання банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку, у тому числі з питань фінансового моніторингу, виконання вимог та обмежень у діяльності банку, установлених Національним банком, а також щодо проведення банком будь-яких операцій.

Разом з інформацією надаються відповідні оригінали документів та їх копії (у тому числі виготовлених методом сканування або створення фотокопій) чи інших носіїв відповідної інформації. Інформація, що може свідчити про факти порушення банком законодавства, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку, має бути засвідчена банком належним чином (засвідчується підписом керівника та відбитком печатки банку. Документ, що складається з двох і більше аркушів, прошнуровується та пронумеровується).

(пункт 5.10 глави 5 розділу I у редакції постанови
Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

(розділ I доповнено главою 5 згідно з постановою
Правління Національного банку України від 26.01.2015 р. N 51)

II. Заходи впливу

1. Письмове застереження

1.1. Національний банк у разі потреби висування до банку вимоги щодо усунення порушення банківського законодавства, законодавства з питань фінансового моніторингу, нормативно-правових актів Національного банку та/або вжиття заходів щодо недопущення таких порушень у подальшій діяльності застосовує до банку такий захід впливу, як письмове застереження.

(пункт 1.1 глави 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою
Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

1.2. Рішення про застосування заходу впливу у вигляді письмового застереження приймає Комітет з питань нагляду.

Письмове застереження складається на бланку Комітету з питань нагляду та підписується головою на засіданні Комітету з питань нагляду.

(пункт 1.2 глави 1 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 29.09.2015 р. N 637)

1.3. Національний банк у письмовому застереженні висловлює банку своє занепокоєння станом його справ, указує на допущені порушення банківського законодавства, законодавства з питань фінансового моніторингу, нормативно-правових актів Національного банку або недоліки в роботі та за потреби конкретні заходи, яких потрібно вжити банку у визначені строки з метою їх усунення та/або недопущення надалі, зокрема щодо:

(абзац перший пункту 1.3 глави 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32, від 28.04.2015 р. N 282)

а) усунення конкретних порушень чи недоліків у діяльності банку або його відокремленого підрозділу, які безпосередньо ще не вплинули на його фінансовий стан, але в майбутньому можуть призвести до його погіршення та загрози інтересам вкладників і кредиторів банку;

б) усунення банком порушень економічних нормативів;

в) зменшення невиправданих витрат банку;

г) обмеження невиправдано високих процентних виплат за залученими коштами;

г) виправлення (коригування) фінансової звітності банку за результатами банківського нагляду;

д) неподання на письмову вимогу Національного банку або уповноваженої Національним банком особи документів для проведення перевірки;

е) забезпечення проведення обов'язкової аудиторської перевірки банку та подання висновків аудиторськими фірмами відповідно до законодавства про аудиторську діяльність;

є) підпункт "є" пункту 1.3 глави 1 розділу II виключено

(підпункт "є" пункту 1.3 глави 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32, виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

ж) порушення банком вимоги щодо обмеження в частині перевищення загального обсягу купівлі іноземних валют та банківських металів за гривні над обсягом їх продажу, що встановлене нормативно-правовим актом Національного банку з питань урегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України (далі - порушення обсягу купівлі іноземної валюти);

(пункт 1.3 глави 1 розділу II доповнено новим підпунктом "ж" згідно з постановою Правління Національного банку України від 30.07.2015 р. N 495, у зв'язку з цим підпункти "ж", "з" уважати відповідно підпунктами "з", "и", підпункт "ж" пункту 1.3 глави 1 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 03.09.2015 р. N 582)

з) порушення вимог законодавства з питань фінансового моніторингу;

и) інших порушень.

1.4. Якщо банк порушує норматив миттєвої ліквідності і його значення перебуває в межах 10 - 15 відсотків, то Національний банк надсилає йому письмове застереження з вимогою надати прогнози розрахунки джерел надходження та використання коштів на наступні 60 днів, розробити заходи щодо підвищення ліквідності до нормативного рівня. До часу підвищення показника миттєвої ліквідності до нормативного рівня ця інформація оновлюється банком щомісяця і подається до Національного банку в строк до 10-го числа місяця, наступного за звітним.

1.5. Якщо письмове застереження складається на підставі матеріалів інспекційної перевірки, то воно може надсилатися до банку разом із довідкою про перевірку/звітом про інспектування.

Письмове застереження також може надсилатися до банку під час інспекційної перевірки.

1.6. Банк зобов'язаний подати Національному банку протягом п'яти робочих днів із дати отримання письмового застереження відповідь із зазначенням строку, протягом якого він зобов'язується вирішити виявлені проблеми та усунути порушення та/або вжити заходів щодо недопущення таких порушень у подальшій діяльності.

(абзац перший пункту 1.6 глави 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

Національний банк протягом 20 календарних днів із дня отримання зобов'язань банку щодо усунення порушень має право надати до них зауваження, які є обов'язковими для врахування банком.

1.7. Національний банк у разі невиконання банком вимог щодо усунення зазначених у письмовому застереженні порушень в установлені строки або вимог, передбачених пунктом 1.6 цієї глави, розглядає питання щодо застосування іншого заходу впливу.

1.8. Якщо банк допустив порушення, для усунення якого потрібно більше ніж два місяці, то письмове застереження до банку не застосовується. У цьому разі до банку має застосовуватися інший захід впливу.

2. Скликання загальних зборів учасників банку, ради банку, правління банку

(назва глави 2 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32)

2.1. Національний банк має право прийняти рішення про потребу скликання загальних зборів учасників банку, засідання ради / правління банку.

(пункт 2.1 глави 2 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32, від 19.08.2016 р. N 374)

2.2. Пункт 2.2 глави 2 розділу II виключено

(пункт 2.2 глави 2 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32,

виключено згідно з постановою Правління
Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374,
у зв'язку з цим пункти 2.3 - 2.10 уважати відповідно пунктами 2.2 - 2.9)

2.2. Національний банк має право прийняти рішення про скликання загальних зборів учасників банку в разі погіршення фінансового стану банку, зокрема якщо:

обсяг негативно класифікованих активів становить 20 відсотків і більше від загальної суми активів, за якими має визначатися кредитний ризик згідно з нормативно-правовими актами Національного банку. Негативно класифіковані активи складаються з наданих кредитів / фінансових зобов'язань, операцій з розміщення коштів на кореспондентських рахунках в інших банках, цінних паперів, що обліковуються в портфелях банку на продаж та до погашення, дебіторської заборгованості, що класифіковані за IV та V категоріями якості, цінних паперів, що обліковуються в торговому портфелі банку, за якими сума накопиченої уцінки перевищує 50 відсотків від вартості їх придбання (тобто балансової вартості цінних паперів без уключення накопиченої уцінки та нарахованих доходів за ними), уключаючи нараховані доходи за всіма цими операціями (далі - негативно класифіковані активи);

(абзац другий пункту 2.2 глави 2 розділу II із змінами, внесеними згідно з
постановами Правління Національного банку України від 22.11.2012 р. N 486,
від 19.08.2016 р. N 374)

банк має збитки за результатами фінансового року;

фінансове оздоровлення банку потребує залучення додаткових коштів учасників, інвесторів для збільшення капіталу банку.

(абзац четвертий пункту 2.2 глави 2 розділу II із змінами, внесеними згідно з
постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

2.3. Банк зобов'язаний повідомити Національний банк про час і місце проведення загальних зборів учасників банку, засідання ради/правління банку, порядок денний і надати проект рішення, що вноситься на розгляд загальних зборів учасників банку, засідання ради/правління банку, не пізніше ніж за 10 календарних днів до дня їх проведення.

Банк забезпечує проведення загальних зборів учасників банку, засідання ради/правління банку в строк, визначений у рішенні Національного банку.

Уповноважений представник Національного банку в разі потреби бере участь у проведенні загальних зборів учасників банку, засідання ради/правління банку з правом дорадчого голосу.

(пункт 2.3 глави 2 розділу II у редакції постанови
Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32)

2.4. Банк протягом трьох робочих днів після проведення загальних зборів учасників банку, засідання ради / правління банку подає до Національного банку, протокол загальних зборів / засідання ради / правління банку, підписаний головою та секретарем зборів / головою ради / правління банку та засвідчений відбитком печатки банку, разом з іншими документами відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку, у тому числі розроблений (у разі необхідності) та схвалений план фінансового оздоровлення / програму капіталізації / план реорганізації / план заходів щодо усунення допущених банком порушень (далі - план заходів). Протокол загальних зборів учасників банку, засідання ради/правління банку має містити рішення щодо приведення діяльності банку у відповідність до вимог банківського законодавства.

(пункт 2.4 глави 2 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32, від 19.08.2016 р. N 374)

2.5. Банк складає план заходів на строк, який установлюється індивідуально з урахуванням характеру проблем та допущених порушень.

Банк має право ініціювати продовження строку виконання плану заходів за наявності обґрунтованих підстав.

План заходів має складатися з урахуванням вимог глави 1 розділу IV цього Положення та передбачати конкретні заходи, спрямовані на поліпшення фінансового стану, зокрема, прогнозні значення економічних нормативів, динаміку балансових показників, графіки зменшення негативно класифікованих активів тощо.

(пункт 2.5 глави 2 розділу II доповнено абзацом третім згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

2.6. Національний банк протягом 10 робочих днів із дня отримання плану заходів розглядає його щодо ефективності та відповідності вимогам Національного банку. У разі наявності зауважень або пропозицій до наданого банком плану заходів банку надсилається лист за підписом уповноваженої посадової особи Національного банку з обґрунтованими зауваженнями або пропозиціями.

Рішення про погодження плану заходів приймає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду.

(пункт 2.6 глави 2 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

2.7. Національний банк не пізніше ніж за місяць до закінчення строку дії плану заходів проводить інспекційну перевірку цього банку (у разі потреби оцінки виконання тих заходів, що не можуть бути перевірені в режимі безвиїзного нагляду).

2.8. План заходів є завершеним у разі виконання банком прийнятих на себе зобов'язань щодо поліпшення фінансового стану банку та дотримання економічних нормативів, порядку формування і зберігання обов'язкових резервів, відповідності визначеного банком кредитного ризику вимогам нормативно-правових актів Національного банку.

(пункт 2.8 глави 2 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

2.9. У разі неподання банком у встановлений строк плану заходів/подання плану заходів, що не відповідає вимогам цього Положення (з урахуванням вимог, установлених у рішенні Правління Національного банку або Комітету з питань нагляду щодо прийняття банком плану заходів), або невиконання банком плану заходів/погіршення його фінансового стану Національний банк застосовує до банку інші заходи впливу.

(пункт 2.9 глави 2 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

3. Укладення письмової угоди з банком

3.1. Письмова угода як захід впливу може укладатися з банком, що допустив порушення банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку (у тому числі значень економічних нормативів, лімітів валютної позиції) або здійснює ризикову діяльність, за умови подання ним прийнятного плану заходів для усунення виявлених порушень.

3.2. У письмовій угоді банк визнає свої недоліки в роботі та допущені порушення і подає план заходів, яких він зобов'язується вжити, зокрема, для усунення порушень, запобігання таким порушенням надалі, поліпшення фінансового стану, приведення діяльності банку у відповідність до вимог банківського законодавства тощо.

Банк подає у строк, визначений Національним банком, план заходів, затверджений органом управління банку відповідно до повноважень, установлених статутом, у якому має бути визначено порядок і строки виконання цих заходів.

Строки виконання зобов'язань установлюються індивідуально з урахуванням характеру проблем і допущених порушень, а також оцінок і висновків Національного банку.

Якщо зобов'язання, що передбачаються банком у проекті письмової угоди, згідно із законодавством мають схвалюватися/затверджуватися правлінням/радою банку або загальними зборами, то відповідний протокол (витяг з протоколу) має додаватися до письмової угоди.

3.3. Банк, який порушив хоча б один із нормативів капіталу, установлених Національним банком, зобов'язаний подати до Національного банку план заходів щодо відновлення рівня регулятивного капіталу для укладення письмової угоди.

(абзац перший пункту 3.3 глави 3 розділу II у редакції постанови
Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

Банк зобов'язаний подати програму капіталізації в порядку та строки, установлені [статтею 35 Закону про банки](#), без укладання письмової угоди в разі зменшення рівня регулятивного капіталу до мінімально встановленого Національним банком.

Філії іноземних банків, які порушують нормативи капіталу, надають Національному банку програму капіталізації в порядку, установленому для банків України.

3.4. Банк, який допустив порушення значень економічних нормативів, крім нормативів капіталу, та/або не забезпечив подання повного переліку пов'язаних з банком осіб та/або не подав / несвоєчасно подав до Національного банку план заходів щодо відновлення рівня регулятивного капіталу (далі - програма капіталізації) відповідно до пункту 3.3 глави 3 розділу II цього Положення, має право подати до Національного банку план заходів щодо усунення допущених порушень та приведення значень економічних нормативів у відповідність до вимог Національного банку (з установленням строків його виконання) та/або щодо визначення повного переліку пов'язаних з банком осіб для укладення письмової угоди про його виконання.

(главу 3 розділу II доповнено новим пунктом 3.4 згідно з постановою
Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374,
у зв'язку з цим пункти 3.4 - 3.13 уважати відповідно пунктами 3.5 - 3.14)

3.5. Банк, який допустив порушення значень лімітів валютної позиції п'ять і більше разів поспіль, зобов'язаний протягом семи календарних днів із дня порушення подати Національному банку план заходів щодо порядку та строків усунення допущеного порушення для укладення письмової угоди про його виконання.

3.6. Письмова угода складається у двох примірниках та підписується від імені банку головою правління банку (керівником філії іноземного банку) та/або іншою уповноваженою банком особою і засвідчується відбитком печатки банку.

3.7. Письмова угода має містити заходи, спрямовані на поліпшення фінансового стану банку або усунення виявлених порушень, а також запобіжні заходи щодо недопущення порушень у майбутньому. Банк у письмовій угоді може брати на себе зобов'язання щодо:

виконання плану фінансового оздоровлення, бізнес-плану або програми капіталізації банку (складаються відповідно до розділу IV цього Положення), спрямованих на забезпечення прибуткової діяльності;

розроблення та запровадження положень стосовно поліпшення практики кредитування;

проведення зовнішнього аудиту фінансового стану банку;

прийняття рішення про тимчасове обмеження на збільшення активів і зобов'язань банку;

прийняття рішення про обмеження розміру кредитів, що надаються пов'язаним з банком особам;

(абзац шостий пункту 3.7 глави 3 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

прийняття рішення про тимчасове зниження розміру процентів за депозитами, що залучаються;

тимчасового припинення виплати дивідендів;

прийняття рішення про обмеження розміру суми, яку банк може виплачувати своїм працівникам у формі заробітної плати та премій;

здійснення реорганізації банку;

поліпшення якості активів, у тому числі шляхом вкладення коштів у безризикові активи (державні цінні папери з подальшим їх блокуванням на рахунках у цінних паперах банку за безумовною операцією в депозитарії державних цінних паперів Національного банку та депозитні сертифікати Національного банку за умови їх розміщення Національним банком).

(абзац одинадцятий пункту 3.7 глави 3 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

абзац дванадцятий пункту 3.7 глави 3 розділу II виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

абзац тринадцятий пункту 3.7 глави 3 розділу II виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

абзац чотирнадцятий пункту 3.7 глави 3 розділу II виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

Абзац п'ятнадцятий пункту 3.7 глави 3 розділу II виключено

3.8. Укладення письмової угоди здійснюється за ініціативою банку, який розробив прийнятний план заходів щодо усунення порушень у його діяльності (виявлених Національним банком чи безпосередньо банком) та звернувся до Національного банку з проектом письмової угоди щодо усунення порушень.

Якщо банк не ініціював укладення письмової угоди з метою усунення виявлених у його діяльності порушень, то Національний банк надсилає до цього банку лист з вимогою, у якому зазначаються строк подання проекту письмової угоди до Національного банку, а також за потреби перелік заходів, які банк зобов'язаний включити до письмової угоди.

Національний банк у строк до 15 календарних днів розглядає поданий банком проект письмової угоди щодо обґрунтованості, повноти та ефективності запроваджуваних (передбачених) банком заходів з метою усунення порушень та готує висновок про доцільність її укладення або розглядає питання про застосування інших адекватних заходів впливу згідно з цим Положенням. Якщо Національний банк має зауваження або доповнення до поданого банком проекту письмової угоди, то банку надсилається лист за підписом уповноваженої посадової особи Національного банку з обґрунтованими зауваженнями до проекту письмової угоди.

3.9. Національний банк у письмовій угоді також обумовлює порядок контролю за виконанням зобов'язань банку та порядок і форми надання банком додаткової інформації, потрібної для контролю за виконанням прийнятих ним зобов'язань.

3.10. Рішення про застосування заходу впливу у вигляді укладення письмової угоди з банком або про застосування до банку іншого заходу впливу приймає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду. Письмову угоду з банком від Національного банку підписує заступник Голови Національного банку, який згідно зі своїми функціональними обов'язками здійснює керівництво підрозділом Національного банку, що ініціював застосування до банку відповідного заходу впливу.

(пункт 3.10 глави 3 розділу II у редакції постанов
Правління Національного банку України від 29.09.2015 р. N 637,
від 19.08.2016 р. N 374)

3.11. Національний банк приймає рішення про застосування іншого заходу впливу, якщо банк:

не надав доопрацьованого з урахуванням письмових зауважень Національного банку проекту угоди протягом 15 календарних днів із дня надсилання Національним банком листа із зауваженнями до проекту письмової угоди;

ухилився від укладання письмової угоди.

В разі невиконання банком прийнятих на себе зобов'язань Національний банк приймає рішення про дострокове припинення дії угоди з банком та застосовує до банку інший захід впливу.

3.12. Банк має право ініціювати внесення змін до письмової угоди щодо строків виконання та/або переліку заходів за наявності обґрунтованих пропозицій.

Національний банк розглядає звернення банку щодо внесення змін до письмової угоди в порядку, визначеному пунктом 3.8 цієї глави.

(абзац другий пункту 3.12 глави 3 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

Рішення про внесення змін до письмової угоди приймає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду.

(пункт 3.12 глави 3 розділу II доповнено абзацом третім згідно з постановою Правління Національного банку України від 29.09.2015 р. N 637, абзац третій пункту 3.12 глави 3 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

3.13. Національний банк протягом дії письмової угоди має право за потреби ініціювати внесення змін до неї в частині переліку заходів та строків їх виконання. Унесення змін до письмової угоди, ініційованих Національним банком, здійснюється в порядку, визначеному пунктом 3.8 цієї глави.

(пункт 3.13 глави 3 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

3.14. Банк має право подати Національному банку клопотання про дострокове припинення дії письмової угоди та документи, що підтверджують усунення порушень.

Національний банк приймає рішення про дострокове припинення дії письмової угоди в разі усунення банком порушень та недоліків у своїй діяльності. Інформування про рішення Національного банку щодо дострокового припинення дії угоди здійснюється в порядку, установленому Національним банком.

4. Зупинення виплати дивідендів чи розподілу капіталу в будь-якій іншій формі

4.1. Рішення про зупинення виплати дивідендів чи розподілу капіталу в будь-якій іншій формі приймає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду.

(абзац перший пункту 4.1 глави 4 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

4.2. Національний банк має право застосовувати такий захід впливу до банку:

а) який порушив хоча б один з нормативів капіталу або якщо Національний банк визнає, що виплата дивідендів і розподіл капіталу в будь-якій формі призведе до порушення нормативів капіталу;

б) у якого викуп власних акцій призвів/призведе до зниження рівня регулятивного капіталу до мінімально встановленого Національним банком рівня;

в) якому надсилається лист з вимогою щодо розроблення плану фінансового оздоровлення на період виконання цього плану.

г) підпункт "г" пункту 4.2 глави 4 розділу II виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

4.3. Рішення Національного банку про зупинення розподілу капіталу в будь-якій іншій формі стосується розподілу прибутку банку, що залишається в розпорядженні банку після сплати податків та обов'язкових платежів.

4.4. Рішення Національного банку про зупинення розподілу капіталу в будь-якій іншій формі може бути прийняте одночасно із погодженням розробленого банком плану фінансового оздоровлення або укладенням письмової угоди.

4.5. Національний банк не застосовує цей захід впливу, якщо акціонери/учасники банку прийняли рішення про спрямування нарахованих дивідендів на придбання акцій нової емісії/паїв або попередньо викуплених банком в акціонерів/учасників для поповнення статутного капіталу банку.

5. Установлення для банку підвищених економічних нормативів

5.1. Національний банк має право встановити підвищені економічні нормативи шляхом підвищення вимог щодо мінімальних значень нормативів капіталу та/або нормативів кредитного ризику для банку, що здійснює ризикову діяльність, у тому числі:

(абзац перший пункту 5.1 глави 5 розділу II із змінами,
внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України
від 17.01.2015 р. N 32,
від 19.08.2016 р. N 374)

а) рівень негативно класифікованих активів становить 40 і більше відсотків від загальної суми активів, за якими має визначатися кредитний ризик згідно з нормативно-правовими актами Національного банку;

(підпункт "а" пункту 5.1 глави 5 розділу II із змінами, внесеними згідно з
постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

б) розмір визначеного банком кредитного ризику на 15 і більше відсотків менший, ніж розмір кредитного ризику, що мав бути визначений згідно з нормативно-правовими актами Національного банку.

(підпункт "б" пункту 5.1 глави 5 розділу II у редакції постанови
Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

в) підпункт "в" пункту 5.1 глави 5 розділу II виключено

(згідно з постановою Правління Національного
банку України від 19.08.2016 р. N 374)

г) підпункт "г" пункту 5.1 глави 5 розділу II виключено

(згідно з постановою Правління Національного
банку України від 19.08.2016 р. N 374)

г) підпункт "г" пункту 5.1 глави 5 розділу II виключено

(згідно з постановою Правління Національного
банку України від 19.08.2016 р. N 374)

5.2. Рішення про встановлення підвищених економічних нормативів приймає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду.

5.3. Національний банк протягом трьох робочих днів після прийняття рішення щодо встановлення підвищених значень економічних нормативів повідомляє банк про застосований захід впливу.

Підвищені значення економічних нормативів стають обов'язковими для їх дотримання через сім робочих днів після дати прийняття Національним банком відповідного рішення.

5.4. Національний банк у разі недотримання банком установлених підвищених значень економічних нормативів розглядає питання щодо застосування інших заходів впливу.

6. Підвищення резервів на покриття можливих збитків за кредитами та іншими активами

6.1. Національний банк може прийняти рішення про збільшення обсягу резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями.

(пункт 6.1 глави 6 розділу II у редакції постанов Правління Національного банку України від 03.06.2014 р. N 332, від 19.08.2016 р. N 374)

6.2. Національний банк застосовує цей захід впливу до банків, що не дотримуються вимог нормативно-правових актів Національного банку щодо порядку формування та використання банками резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями та регулювання діяльності банків.

(пункт 6.2 глави 6 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

6.3. Пункт 6.3 глави 6 розділу II виключено

(пункт 6.3 глави 6 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 03.06.2014 р. N 332, виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

7. Обмеження, зупинення чи припинення здійснення окремих видів здійснюваних банком операцій

7.1. Рішення про обмеження, зупинення чи припинення здійснення окремих видів здійснюваних банком операцій приймає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду.

(пункт 7.1 глави 7 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 29.09.2015 р. N 637, від 19.08.2016 р. N 374)

7.2. Пункт 7.2 глави 7 розділу II виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374, у зв'язку з цим пункти 7.3 - 7.20 уважати відповідно пунктами 7.2 - 7.19)

7.2. Обсяг (перелік) обмежень щодо здійснення окремих видів здійснюваних банком операцій визначається Національним банком.

7.3. Національний банк має право прийняти рішення про обмеження, зупинення чи припинення окремих видів здійснюваних банком операцій, у тому числі обмеження операцій з пов'язаними з банком особами, зокрема в разі:

(абзац перший пункту 7.3 глави 7 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

установлення процентних ставок та комісійних винагород на рівні, що є нижчим від собівартості банківських послуг у цьому банку;

недостатності надходжень банку для підтримання на потрібному рівні регулятивного капіталу, у тому числі для покриття кредитного ризику згідно з вимогами нормативно-правових актів Національного банку;

(абзац третій пункту 7.3 глави 7 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

недотримання вимог нормативно-правових актів Національного банку в частині відкриття та/або ведення клієнтських рахунків;

(абзац четвертий пункту 7.3 глави 7 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32)

порушення економічних нормативів, установлених Національним банком;

щоденного порушення банком значення ліміту загальної довгої валютної позиції банку (Л13-1)/ліміту загальної короткої валютної позиції банку (Л13-2) десять та більше разів поспіль;

недотримання ліцензійних вимог та спеціальних вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку щодо окремих операцій (у тому числі недотримання банком ліцензійних вимог стосовно розміру регулятивного капіталу банку, потрібного для здійснення відповідних операцій);

порушення умов, на підставі яких була надана банківська ліцензія/генеральна ліцензія на здійснення валютних операцій/письмовий дозвіл на здійснення інвестиції;

якщо розмір визначеного банком кредитного ризику на 10 і більше відсотків менший, ніж розмір кредитного ризику, що мав бути визначений згідно з нормативно-правовими актами Національного банку;

(абзац дев'ятий пункту 7.3 глави 7 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

здійснення інвестиції без письмового дозволу Національного банку;

недотримання вимог нормативно-правових актів Національного банку, у тому числі щодо складання та надання звітності;

надання недостовірної інформації (у тому числі про структуру власності) та звітності, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку, ненадання або несвоєчасне їх надання, у тому числі інформації щодо підстав зменшення загального розміру кредитного ризику на суму забезпечення кредиту безумовним зобов'язанням або грошовим покриттям, під час розрахунку нормативів максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7) та/або максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9);

(абзац дванадцятий пункту 7.3 глави 7 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

невиконання в установленій строк вимог Національного банку щодо усунення порушень у діяльності банку;

невиправлення звітності в порядку, установленому Національним банком;

допущення банком недобросовісної конкуренції щодо надання банківських та інших фінансових послуг, а також здійснення іншої діяльності;

порушення вимог законодавства з питань фінансового моніторингу;

(абзац шістнадцятий пункту 7.3 глави 7 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

недотримання банком порядку формування та зберігання обов'язкових резервів протягом трьох періодів утримання обов'язкових резервів поспіль або більше п'яти порушень протягом 12 періодів утримання обов'язкових резервів;

(абзац сімнадцятий пункту 7.3 глави 7 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

недотримання банком вимог нормативно-правових актів Національного банку щодо нагляду на консолідованій основі;

недотримання відокремленим підрозділом вимог банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку, внутрішніх документів банку, у тому числі виявлення фактів здійснення операцій без правових підстав та тих, які призвели до здійснення операцій з підвищеним ризиком;

подання банком неправдивих відомостей під час відкриття відокремленого підрозділу;

здійснення ризикової діяльності;

(пункт 7.3 глави 7 розділу II доповнено абзацом двадцять першим згідно з постановою Правління Національного банку України від 15.08.2014 р. N 494)

застосування іноземних санкцій;

(пункт 7.3 глави 7 розділу II доповнено абзацом двадцять другим згідно з постановою Правління Національного банку України від 15.08.2014 р. N 494)

повторного порушення обсягу купівлі іноземної валюти. Повторним порушенням обсягу купівлі іноземної валюти є порушення, вчинене після аналогічного порушення, за яке Національний банк за результатами попередньої перевірки застосував до банку відповідний захід впливу;

(пункт 7.3 глави 7 розділу II доповнено абзацом двадцять третім згідно з постановою Правління Національного банку України від 30.07.2015 р. N 495)

недотримання банком вимог [статті 52 Закону про банки](#) в частині здійснення операцій з пов'язаними особами.

(пункт 7.3 глави 7 розділу II доповнено абзацом двадцять четвертим згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

7.4. Національний банк у разі порушення банком значення ліміту загальної довгої валютної позиції банку (Л13-1)/ліміту загальної короткої валютної позиції банку (Л13-2) має право прийняти рішення щодо обмеження, зупинення чи припинення окремих видів операцій банку у вигляді встановлення однієї з таких вимог:

установлення для банку зменшеного на 50 відсотків значення відповідного ліміту на строк до шести місяців;

(абзац другий пункту 7.4 глави 7 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

зупинення/обмеження здійснення окремих валютних операцій;

припинення здійснення окремих валютних операцій та відкликання генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій.

Після прийняття Правлінням Національного банку або Комітетом з питань нагляду рішення про зупинення/обмеження окремих видів операцій банку у випадку порушення банком значення ліміту загальної довгої валютної позиції банку (Л13-1) Національний банк окремим розпорядженням зупиняє проведення відповідних операцій з банком на міжбанківському валютному ринку України на строк до закінчення строку дії відповідного рішення про зупинення/обмеження операцій.

(абзац п'ятий пункту 7.4 глави 7 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

7.5. Національний банк у разі здійснення банком операцій, які призвели до погіршення якості активів (у тому числі негативно класифіковані активи становлять 10 відсотків і більше від загальної суми активів, за якими має визначатися кредитний ризик згідно з нормативно-правовими актами Національного банку) та/або збитків за результатами фінансового року, та/або більше двох разів протягом місяця порушення нормативу миттєвої ліквідності (Н4), має право прийняти рішення про обмеження операцій у вигляді встановлення вимог щодо:

(абзац перший пункту 7.5 глави 7 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

укладання банком коштів у безризикові активи в розмірах та на умовах, передбачених пунктом 3.7 глави 3 цього розділу,

(абзац другий пункту 7.5 глави 7 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

та/або заборони на здійснення банком активних операцій з пов'язаними з банком особами,

(абзац третій пункту 7.5 глави 7 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

та/або заборони здійснення банком пасивних операцій з фізичними особами (заборони залучення вкладів),

та/або заборони банку надавати своїм клієнтам фінансові послуги через юридичну особу - комерційного агента банку на підставі укладеного агентського договору.

7.6. Національний банк у разі встановлення факту подання банком неправдивих відомостей під час відкриття відокремленого підрозділу чи діяльність такого відокремленого підрозділу не відповідає вимогам [Закону про банки](#) та нормативно-правовим актам Національного банку приймає рішення про припинення здійснення відокремленим підрозділом банку операцій на користь або за дорученням клієнтів та/або про обмеження, зупинення чи припинення окремих операцій, здійснюваних банком.

7.7. Національний банк забезпечує отримання банком рішення про обмеження, зупинення чи припинення окремих видів операцій банку під підпис його уповноваженого представника на

другому примірнику супровідного листа із зазначенням дати та часу отримання (далі - момент отримання).

(абзац перший пункту 7.7 глави 7 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

Якщо банк відмовився отримати рішення Національного банку, то на другому примірнику супровідного листа робиться відповідна відмітка про це із зазначенням дати та часу, що в такому випадку вважається моментом отримання банком рішення, а рішення Національного банку надсилається банку згідно з порядком, установленим пунктом 3.4 глави 3 розділу I цього Положення.

7.8. Банк з моменту отримання рішення Національного банку про обмеження окремих видів здійснюваних банком операцій та протягом визначеного цим рішенням строку (або до визначеного терміну) укладає договори та здійснює операції, у тому числі згідно з договорами, що укладені ним з клієнтами до моменту отримання рішення, виключно з урахуванням установлених обмежень.

7.9. Банк з моменту отримання рішення Національного банку про зупинення окремих видів здійснюваних банком операцій та на визначений у цьому рішенні строк (або до визначеного терміну) утрачає право одночасно на здійснення таких операцій у визначеній рішенням частині (щодо виду здійснюваних операцій та/або кола клієнтів) та продовження строку діючих договорів (укладання нових договорів) щодо проведення операцій, які зупинені.

7.10. Банк з моменту отримання рішення Національного банку про припинення здійснення окремого виду операцій утрачає право на їх здійснення. Отримання банком рішення Національного банку про припинення окремого виду здійснюваних банком операцій є підставою для ініціювання розірвання банком з клієнтами відповідних договорів на здійснення цих операцій.

Розірвання договорів та видача клієнтам залишку грошових коштів здійснюються в установленому законодавством порядку.

7.11. Рішення Національного банку про припинення надання банком своїм клієнтам фінансових послуг через юридичну особу - комерційного агента банку, який діє відповідно до укладеного агентського договору, є підставою для внесення відповідного запису до реєстру комерційних агентів банків.

Банк з моменту отримання рішення про припинення надання банком своїм клієнтам фінансових послуг через юридичну особу - комерційного агента банку на підставі агентського договору зобов'язаний:

забезпечити припинення надання послуг у встановлений рішенням Національного банку строк;

повідомити клієнтів банку про припинення надання послуг.

7.12. Банк зобов'язаний у разі прийняття Національним банком рішення про припинення валютних операцій та відкликання генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій ужити таких заходів:

а) у день отримання зазначеного рішення припинити здійснення відповідних операцій, у тому числі надання гарантій, поручительств та інших зобов'язань за третіх осіб, виконання яких передбачається в іноземній валюті, та повернути Національному банку генеральну ліцензію на здійснення валютних операцій у строк, визначений нормативно-правовим актом Національного банку з питань ліцензування валютних операцій;

б) протягом одного операційного дня повідомити всі банки-кореспонденти про факт втрати чинності генеральною ліцензією на здійснення валютних операцій, одночасно надіслати до банків-кореспондентів офіційні заяви про закриття кореспондентських рахунків банку в іноземній валюті та кореспондентських рахунків, відкритих у цьому банку;

в) у місячний строк провести роботу щодо закриття рахунків ностро в банках-кореспондентах і рахунків лоро іноземних банків-кореспондентів і припинити кореспондентські відносини з ними.

Абзац другий підпункту "в" пункту 7.12 глави 7 розділу II виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

г) протягом трьох робочих днів із дня отримання рішення:

надіслати повідомлення банкам-кореспондентам про необхідність надання розпорядження про перерахування коштів з їх кореспондентських рахунків (відкритих у цьому банку) та розпорядження про перерахування коштів із кореспондентських рахунків банку (відкритих у банках-кореспондентах) на кореспондентський рахунок, відкритий у самостійно обраному уповноваженому банку України;

надати Національному банку інформацію про кредиторську і дебіторську заборгованість [реквізити кредитора (дебітора), сума, код валюти, балансовий рахунок, на якому обліковується заборгованість, вид заборгованості];

надати Національному банку угоду про встановлення кореспондентських відносин з обраним уповноваженим банком для узгодження;

г) протягом трьох робочих днів повідомити клієнтів банку про припинення здійснення валютних операцій та про необхідність закриття ними рахунків в іноземній валюті, а нерезидентів повідомити про необхідність закриття рахунків у грошовій одиниці України;

д) закрити рахунки клієнтів в іноземній валюті та нерезидентів у грошовій одиниці України [поточні, депозитні (вкладні) тощо]. Інкасація валютних коштів має здійснюватися лише для виконання операцій, передбачених цією главою;

е) закрити належні банку пункти обміну іноземних валют і повідомити юридичних осіб, з якими укладено агентські угоди про відкриття пунктів обміну іноземних валют, про припинення здійснення валютних операцій та закінчення строку дії зазначених угод, а також закрити належні йому пункти обміну іноземних валют;

є) ужити заходів щодо припинення здійснення валютних операцій відокремленими підрозділами банку з передаванням залишків коштів за їх рахунками на баланс уповноваженого банку;

ж) припинити нові емісії в іноземній валюті власних цінних паперів (сертифікатів, векселів тощо), пластикових карток (у тому числі платіжних карток міжнародних платіжних систем, емітованих у гривнях), чеків;

з) забезпечити повернення коштів власникам вкладів, депозитів тощо, здійснених в іноземній валюті. Зазначені кошти можуть бути повернуті як у валюті вкладу, внеску, депозиту тощо, так і в грошовій одиниці України за бажанням клієнтів;

и) ужити заходів щодо погашення простроченої дебіторської заборгованості в іноземній валюті;

і) ужити заходів щодо повернення заборгованості клієнтів в іноземній валюті (насамперед за договорами, до яких унесені зміни щодо збільшення строків користування кредитами, та договорами, заборгованість за якими не погашена в строки, визначені в договорах), а також кредитів, наданих банку резидентами та нерезидентами. У зв'язку з цим уповноважені банки мають передбачати в кредитних угодах обов'язкову умову щодо повернення таких кредитів у разі припинення здійснення валютних операцій та відкликання генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій.

(підпункт "і" пункту 7.12 глави 7 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

За наявності рахунків, на яких обліковується заборгованість за наданими клієнтам кредитами в іноземній валюті, банк повинен перевести їх до тих уповноважених банків, до яких клієнти перейшли на обслуговування (на підставі договорів, укладених банком з цими уповноваженими банками та/або за потреби - з банками-кредиторами), і протягом 90 днів провести переговори з уповноваженими банками про продаж їм цієї заборгованості та здійснити такий продаж.

Абзац дев'ятнадцятий пункту 7.12 глави 7 розділу II виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

7.13. Банк з дня отримання рішення Національного банку про зупинення/обмеження або припинення окремого виду здійснюваних банком операцій:

а) протягом трьох робочих днів письмово повідомляє клієнтів, з якими укладені договори про здійснення операцій, які:

обмежені або зупинені згідно з цим рішенням, - про надання послуг з установленими Національним банком обмеженнями;

припинені згідно з цим рішенням, - про необхідність розірвання таких договорів та закриття клієнтами відповідних рахунків;

б) у порядку, строки та в обсягах, які встановлені Національним банком, надає Національному банку інформацію щодо стану виконання цього рішення.

Банк, який має відокремлений підрозділ на території іншої держави, протягом трьох робочих днів із дня отримання рішення повідомляє відокремлений підрозділ банку на території іншої держави та наглядовий орган відповідної іноземної держави про застосування до нього Національним банком заходу впливу у вигляді обмеження, зупинення чи припинення окремих видів здійснюваних операцій.

7.14. Банк зобов'язаний надати Національному банку не пізніше ніж за 20 робочих днів до дня закінчення строку (настання терміну), на який (до якого) обмежено або зупинено право банку на здійснення окремого виду (окремих видів) операцій:

звіт, що містить перелік ужитих банком заходів щодо усунення порушень, припинення/недопущення в подальшому здійснення ризикової діяльності та інформацію про стан виконання рішення;

(абзац другий пункту 7.14 глави 7 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

належним чином засвідчені банком копії відповідних документів, що підтверджують усунення порушень, припинення здійснення ризикової діяльності, ужиття заходів щодо недопущення порушень / здійснення ризикової діяльності (у разі необхідності).

(абзац третій пункту 7.14 глави 7 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

7.15. Національний банк у разі дотримання банком установлених рішенням обмежень щодо здійснення операцій, які обмежені або зупинені, усунення порушень, припинення здійснення ризикової діяльності, надання відомостей і документів згідно з вимогами пунктів 7.13 - 7.15 цієї глави [далі - дотримання умов обмеження (зупинення)] надсилає банку не пізніше останнього дня строку (настання терміну), на який (до якого) банку згідно з рішенням обмежено або зупинено операції, повідомлення (електронною поштою) про можливість здійснення операцій у повному обсязі.

(абзац перший пункту 7.15 глави 7 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

Банк має право розпочати здійснення операцій у повному обсязі наступного робочого дня після закінчення зазначеного у рішенні строку (настання терміну), на який здійснення відповідних операцій було обмежено або зупинено, та отримання від Національного банку повідомлення.

7.16. Національний банк відповідно до цього Положення, якщо банк не забезпечив виконання рішення Національного банку щодо обмеження, зупинення чи припинення окремих видів здійснюваних банком операцій, здійснення яких рішенням Національного банку зупинено, обмежено чи припинено, або не виправив виявлені в його діяльності порушення, не припинив здійснення ризикової діяльності в установленій строк чи в діяльності банку встановлено новий факт здійснення ризикової діяльності відповідно до пункту 3.3 глави 3 розділу I цього Положення в установленій строк, або недотримав умов обмеження/зупинення, може прийняти рішення про:

(абзац перший пункту 7.16 глави 7 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

продовження строку дії заходу впливу у вигляді обмеження або зупинення операцій;
застосування до банку інших заходів впливу.

7.17. Банк має право подати Національному банку клопотання про:

дострокову відміну обмеження або зупинення операцій;

відміну припинення операцій не раніше ніж через шість місяців з дня прийняття рішення про припинення операцій.

Банк разом з клопотанням подає Національному банку для розгляду питання щодо:

а) дострокової відміни обмеження або зупинення операцій - документи, що підтверджують дотримання банком умов обмеження (зупинення);

б) відміни припинення операцій - такі документи:

звіт, що містить перелік проведених банком заходів щодо усунення порушень, припинення здійснення ризикової діяльності, а також інформацію щодо виконання рішення про припинення операцій, розірвання банком з клієнтами відповідних договорів про здійснення таких операцій (далі - дотримання умов припинення);

(абзац другий підпункту "б" пункту 7.17 глави 7 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

копії належним чином засвідчених банком відповідних документів, що підтверджують усунення порушень, припинення здійснення ризикової діяльності, ужиття заходів щодо недопущення порушень / здійснення ризикової діяльності.

(абзац третій підпункту "б" пункту 7.17 глави 7 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282, від 29.09.2015 р. N 637)

7.18. Національний банк повертає клопотання про дострокову відміну обмеження або зупинення операцій/відміну припинення операцій без розгляду, якщо:

банк не надав документів, передбачених пунктом 7.18 цієї глави;

клопотання про відміну припинення операцій подане до закінчення шестимісячного строку з дня прийняття рішення про припинення операцій.

7.19. Національний банк приймає рішення про задоволення клопотання банку про дострокову відміну обмеження або зупинення операцій/відміну припинення операцій [відмову в задоволенні клопотання в разі недотримання банком умов зупинення/обмеження/припинення, незабезпечення банком належного управління ризиками, установлення в діяльності банку нових фактів порушень та/або здійснення ризикової діяльності] не пізніше 30 робочих днів від дати надходження до Національного банку документів, передбачених пунктом 7.18 цієї глави.

(абзац перший пункту 7.19 глави 7 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

Національний банк повідомляє (письмово або електронною поштою) банк про прийняте рішення не пізніше трьох робочих днів з дня прийняття відповідного рішення.

Банк має право розпочати здійснення операцій, що були обмежені, зупинені, припинені, за умови отримання повідомлення Національного банку про прийняте рішення про дострокову відміну обмеження (зупинення)/відміну припинення здійснення операцій.

8. Заборона надавати бланкові кредити

8.1. Національний банк має право прийняти рішення про заборону надавати бланкові кредити банку:

якщо обсяг негативно класифікованих активів банку перевищує 10 відсотків суми активів, за якими має визначатися розмір кредитного ризику згідно з нормативно-правовими актами Національного банку;

у разі здійснення банком ризикової діяльності;

у разі визначення банком кредитного ризику в розмірі, меншому, ніж розмір кредитного ризику, що мав бути визначений згідно з нормативно-правовими актами Національного банку.

(пункт 8.1 глави 8 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

8.2. Рішення про заборону надавати бланкові кредити приймає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду.

(пункт 8.2 глави 8 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 29.09.2015 р. N 637)

9. Накладання штрафів

9.1. Національний банк має право накладати штрафи на банки, філії іноземних банків, власників істотної участі в банку, осіб, які набули або збільшили істотну участь у банку з порушенням вимог [статті 34 Закону про банки](#), відповідальних осіб банківських груп, інших учасників банківських груп. Штраф за порушення в діяльності відокремленого підрозділу банку накладається безпосередньо на банк - юридичну особу.

(абзац перший пункту 9.1 глави 9 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 10.11.2015 р. N 778, від 19.08.2016 р. N 374)

Національний банк накладає штрафи в разі встановлення факту здійснення ризикової діяльності або допущення, зокрема, таких порушень:

(абзац другий пункту 9.1 глави 9 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 10.11.2015 р. N 778)

порушення порядку, строків і технології виконання операцій, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку;

надання недостовірної інформації, неподання інформації, оригіналів документів та/або їх копій, письмових пояснень з питань діяльності банку, у тому числі щодо пов'язаних із банком осіб та/або операцій банку з такими особами, на письмову вимогу уповноваженої посадової особи Національного банку або уповноважених Національним банком осіб на проведення перевірки;

(абзац четвертий пункту 9.1 глави 9 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

порушення вимог нормативно-правового акта Національного банку, що регулює порядок заповнення та подання статистичної звітності Національному банку, а саме: за неподання/несвоєчасне подання статистичної звітності або подання недостовірної статистичної звітності;

(абзац п'ятий пункту 9.1 глави 9 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

подання недостовірної/неподання/несвоєчасне подання інформації про структуру власності, незабезпечення виконання банком вимог законодавства України щодо розкриття інформації про структуру власності;

невиправлення звітності в порядку, установленому Національним банком;

порушення банком порядку формування та зберігання обов'язкових резервів;

(абзац восьмий пункту 9.1 глави 9 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32)

порушення економічних нормативів регулювання діяльності банків;

порушення вимог нормативно-правових актів Національного банку щодо залучення коштів на умовах субординованого боргу до капіталу банку та дострокового його погашення;

недотримання банком розміру резервування коштів за договором про залучення уповноваженим банком депозиту, кредиту (позики) в іноземній валюті від нерезидента;

порушення встановлених Національним банком значень лімітів загальної (довгої, короткої) валютної позиції банку (Л13-1, Л13-2);

порушення банком вимог, установлених нормативно-правовим актом Національного банку щодо відкриття відокремлених підрозділів банку, або надання банком інформації про відкриття свого відокремленого підрозділу, що містить неправдиві відомості, або невідповідність діяльності такого відокремленого підрозділу вимогам банківського законодавства;

ненадання банком повідомлення або несвоєчасне повідомлення про внесення змін до положення про відокремлений підрозділ банку, або про прийняття рішення про закриття відокремленого підрозділу банку, або про фактичне припинення діяльності відокремленого підрозділу банку;

недотримання банком умов, визначених нормативно-правовими актами Національного банку для здійснення інвестиції, або здійснення інвестиції без письмового дозволу Національного банку;

невиконання банком вимог нормативно-правових актів Національного банку щодо проведення уповноваженими Національним банком особами перевірки банку;

порушення інших вимог нормативно-правових актів Національного банку;

ненадання/несвоєчасне надання банком повідомлення щодо виконання письмового застереження, невиконання в установленій строк вимог Національного банку щодо усунення виявлених у діяльності банку порушень;

недотримання відповідальною особою банківської групи, іншим учасником банківської групи вимог нормативно-правових актів Національного банку щодо нагляду на консолідованій основі;

порушення вимог законодавства з питань фінансового моніторингу;

(абзац двадцятий пункту 9.1 глави 9 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

невиконання вимог куратора банку;

(пункт 9.1 глави 9 розділу II доповнено новим абзацом двадцять першим згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32)

повторного порушення обсягу купівлі іноземної валюти.

(пункт 9.1 глави 9 розділу II доповнено абзацом двадцять другим згідно з постановою Правління Національного банку України від 30.07.2015 р. N 495)

9.2. Національний банк накладає на власників істотної участі в банку штраф за невиконання прийнятих на себе зобов'язань про надання необхідної фінансової допомоги банку в рамках

ужиття заходів з метою приведення діяльності проблемного банку у відповідність до вимог законодавства.

(пункт 9.2 глави 9 розділу II у редакції постанов
Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32,
від 19.08.2016 р. N 374)

9.3. Національний банк накладає на особу, яка набула або збільшила істотну участь у банку (або на будь-яку з осіб у структурі власності банку, через яку така особа набула або збільшила істотну участь у банку) з порушенням вимог [статті 34 Закону про банки](#) щодо порядку набуття або збільшення істотної участі в банку, штраф у розмірі, визначеному [пунктом 9 частини першої статті 73 Закону про банки](#).

(главу 9 розділу II доповнено новим пунктом 9.3 згідно з постановою
Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374,
у зв'язку з цим пункти 9.3 - 9.29 уважати відповідно пунктами 9.4 - 9.30)

9.4. Штраф за невиконання / неналежне виконання вимог куратора банку, у тому числі таке, що перешкоджає повністю або частково здійсненню повноважень, покладених на нього Національним банком, накладається на банк у розмірі, визначеному [пунктом 9 частини першої статті 73 Закону про банки](#), зокрема за:

ненадання на письмовий запит куратора банку інформації (оригіналів документів та/або їх копій, письмових пояснень) з питань дотримання банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку, виконання вимог і обмежень у діяльності банку, установлених Національним банком, проведення банком будь-яких операцій;

неповідомлення в письмовому вигляді куратора банку про проведення загальних зборів учасників банку, засідання ради / правління банку, комітетів банку, нарад керівництва, переговорів з інвесторами або відмову куратору банку в участі в таких зборах, нарадах, переговорах.

(главу 9 розділу II доповнено новим пунктом 9.4 згідно з
постановою Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32,
пункт 9.4 глави 9 розділу II у редакції постанови
Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

9.5. Вибір розміру штрафу, адекватного порушенню, зазначеному в пунктах 9.2 - 9.4 цієї глави, має здійснюватися з урахуванням норм пункту 3.2 глави 3 розділу I цього Положення.

(главу 9 розділу II доповнено новим пунктом 9.5 згідно з
постановою Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32,
у зв'язку з цим пункти 9.4 - 9.27 уважати відповідно пунктами 9.6 - 9.29,
пункт 9.5 глави 9 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою
Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

9.6. Штраф за порушення порядку, строків і технології виконання операцій, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку, накладається на банк:

за перше порушення протягом календарного року - у розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку (може застосовуватися письмове застереження щодо потреби усунення допущеного порушення);

за друге порушення протягом календарного року - у розмірі 0,05 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку;

за третє і подальші порушення протягом календарного року - у розмірі 0,1 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.7. Штраф за подання недостовірної інформації, неподання інформації, оригіналів документів та/або їх копій, письмових пояснень з питань діяльності банку, у тому числі щодо пов'язаних із банком осіб та/або операцій банку з такими особами, на письмову вимогу уповноваженої посадової особи Національного банку або уповноважених Національним банком осіб на проведення перевірки (крім із питань фінансового моніторингу) накладається на банк:

(абзац перший пункту 9.7 глави 9 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282, від 19.08.2016 р. N 374)

за перше порушення протягом календарного року - у розмірі 0,05 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку;

за друге і подальші порушення протягом календарного року - у розмірі 0,1 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

Недостовірною інформацією (крім із питань фінансового моніторингу) є інформація, що не підтверджена чи суперечить даним первинних документів.

(абзац четвертий пункту 9.7 глави 9 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

9.8. Штраф за порушення вимог нормативно-правового акта Національного банку, що регулює порядок заповнення та подання статистичної звітності Національному банку, за неподання/несвоєчасне подання статистичної звітності (крім звітності про валютні операції та з питань фінансового моніторингу) або подання недостовірної статистичної звітності (крім звітності про валютні операції та з питань фінансового моніторингу) у якій виявлено суттєві помилки, накладається на банк:

(абзац перший пункту 9.8 глави 9 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32)

за перше порушення протягом календарного року - у розмірі 0,05 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку;

(абзац другий пункту 9.8 глави 9 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

за друге і подальші порушення протягом календарного року - у розмірі 0,1 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

(абзац третій пункту 9.8 глави 9 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

абзац четвертий пункту 9.8 глави 9 розділу II виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374, у зв'язку з цим абзац п'ятий уважати абзацом четвертим)

Штраф за порушення нормативно-правового акта Національного банку, що призвели до подання до Національного банку форми статистичної звітності (крім звітності про валютні операції та з питань фінансового моніторингу), у якій виявлено випадки перекручення даних,

накладається на банк у розмірі 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, але не більше одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

(абзац четвертий пункту 9.8 глави 9 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32)

Абзац шостий пункту 9.8 глави 9 розділу II виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32)

Абзац шостий пункту 9.8 глави 9 розділу II виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

9.9. Штраф за надання недостовірної або ненадання / несвоєчасне надання інформації про структуру власності накладається на банк:

за перше порушення протягом календарного року - у розмірі 10000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

за друге і подальші порушення протягом календарного року - у розмірі 25000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

(пункт 9.9 глави 9 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

9.10. Штраф за невиправлення звітності в порядку, установленому Національним банком, накладається на банки:

за перше порушення протягом календарного року - у розмірі 0,03 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку;

за друге і подальші порушення протягом календарного року - у розмірі 0,05 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.11. Штраф за порушення банком порядку формування та зберігання обов'язкових резервів накладається на банк:

за перше порушення протягом 12 останніх періодів утримання обов'язкових резервів - у розмірі середньозваженої процентної ставки за кредитом овернайт Національного банку, розрахованої за період утримання обов'язкових резервів, в якому допущено порушення, плюс три процентних пункти від суми недорезервованих банком коштів у цей період, але не більше одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку;

за кожне наступне порушення протягом 12 останніх періодів утримання обов'язкових резервів - у розмірі середньозваженої процентної ставки за кредитом овернайт Національного банку, розрахованої за період утримання обов'язкових резервів, в якому допущено порушення, плюс п'ять процентних пунктів від суми недорезервованих банком коштів у цей період, але не більше одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку;

за порушення граничної кількості випадків недотримання щоденних залишків обов'язкових резервів на кореспондентському рахунку протягом визначеної кількості періодів утримання поспіль за умови дотримання нормативів обов'язкового резервування за період утримання - у розмірі середньозваженої процентної ставки за кредитом овернайт Національного банку,

розрахованої за період утримання обов'язкових резервів, в якому допущено порушення, плюс три процентних пункти від суми недорезервованих банком коштів починаючи з дня, з якого допущено перевищення встановленої граничної кількості випадків недотримання щоденних залишків обов'язкових резервів, але не більше одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

У разі допущення банком порушень порядку формування та зберігання обов'язкових резервів, зазначених в абзаці другому або третьому пункту 9.11 глави 9 розділу II цього Положення, з одночасним порушенням граничної кількості випадків недотримання щоденних залишків обов'язкових резервів на кореспондентському рахунку, зазначених в абзаці четвертому пункту 9.11 глави 9 розділу II цього Положення, на банк накладається штраф у розмірі середньозваженої процентної ставки за кредитом овернайт Національного банку, розрахованої за період утримання обов'язкових резервів, в якому допущено порушення, плюс п'ять процентних пунктів від суми недорезервованих банком коштів у цей період, але не більше одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

(пункт 9.11 глави 9 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32, у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

9.12. Штраф за недотримання банком розміру резервування коштів за договором про залучення уповноваженим банком депозиту, кредиту (позики) в іноземній валюті від нерезидента накладається на банк за кожний випадок порушення в розмірі суми коштів недорезервування за такою операцією, розрахованої за офіційним курсом гривні до іноземних валют, установленим Національним банком на день вчинення порушення, але не більше одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.13. Штраф за порушення нормативів миттєвої ліквідності (Н4), поточної ліквідності (Н5), короткострокової ліквідності (Н6), максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7), великих кредитних ризиків (Н8), максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9), інвестування в цінні папери окремо за кожною установою (Н11) і загальної суми інвестування (Н12), накладається на банк окремо за кожним нормативом і за кожний випадок порушення в розмірі:

(абзац перший пункту 9.13 глави 9 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

за перше порушення протягом календарного року - у розмірі 0,1 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку;

за друге порушення протягом календарного року - у розмірі 0,2 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку;

за третє і подальші порушення протягом календарного року - у розмірі 0,5 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.14. Штраф за порушення банком значення ліміту загальної довгої валютної позиції банку (Л13-1)/ліміту загальної короткої валютної позиції банку (Л13-2) накладається на банк у розмірі від 10 тисяч гривень до одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку адекватно допущеному порушенню (окремо за кожним лімітом).

Одним порушенням вважається допущене за день порушення значення відповідного ліміту.

Порушенням встановленого Національним банком значення ліміту загальної (довгої, короткої) валютної позиції банку (Л13-1, Л13-2) вважається перевищення банком значення відповідного ліміту більше ніж на чотири базисних пункти (чотири сотих частини процента).

9.15. Штраф за порушення вимог порядку залучення коштів на умовах субординованого боргу або його дострокового повернення накладається на банк за кожне порушення в розмірі 0,1 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.16. Штраф за порушення банком вимог, установлених нормативно-правовим актом Національного банку щодо відкриття відокремлених підрозділів банку, або надання банком інформації про відкриття свого відокремленого підрозділу, що містить неправдиві відомості, або невідповідність діяльності такого відокремленого підрозділу вимогам банківського законодавства накладається на банк за кожне порушення в розмірі 0,1 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.17. Штраф за ненадання банком повідомлення чи несвоєчасне повідомлення про внесення змін до положення про відокремлений підрозділ банку або про прийняття рішення про закриття відокремленого підрозділу банку, або про фактичне припинення діяльності відокремленого підрозділу банку накладається на банк за кожне порушення в розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.18. Штраф за недотримання банком умов, визначених нормативно-правовими актами Національного банку для здійснення інвестиції або здійснення інвестиції без письмового дозволу Національного банку, накладається на банк за кожне порушення в розмірі 0,1 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

9.19. Штраф за невиконання банком вимог нормативно-правових актів Національного банку щодо проведення уповноваженими Національним банком особами перевірки банку (крім із питань фінансового моніторингу) накладається на банк за кожне порушення в розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

(пункт 9.19 глави 9 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

9.20. Штраф за порушення банками вимог законодавства з питань фінансового моніторингу накладається на банк за такі порушення в розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку, а саме за:

- 1) порушення вимог щодо ідентифікації, верифікації клієнтів (осіб, представників клієнтів), вивчення клієнтів (осіб);
- 2) невиявлення, несвоєчасне виявлення та/або порушення порядку здійснення аналізу, виявлення, реєстрації фінансових операцій, що відповідно до законодавства підлягають фінансовому моніторингу;

(підпункт 2 пункту 9.20 глави 9 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 10.11.2015 р. N 778)

- 3) неподання, несвоєчасне подання, порушення порядку подання або подання спеціально уповноваженому органу недостовірної інформації у випадках, передбачених законодавством;
- 4) порушення порядку зупинення фінансової (фінансових) операції (операцій);
- 5) невиконання банком обов'язку відмовитися від обслуговування клієнта у випадках, передбачених законодавством з питань фінансового моніторингу;

(підпункт 5 пункту 9.20 глави 9 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 10.11.2015 р. N 778)

б) неподання, несвоєчасне подання, подання не в повному обсязі, подання недостовірної інформації / документів, подання копій документів, у яких неможливо прочитати всі написані в них відомості, на запит Національного банку (письмовий запит Національного банку або уповноважених Національним банком на проведення виїзної перевірки з питань фінансового моніторингу осіб), необхідних для виконання Національним банком функцій з державного регулювання і нагляду з питань фінансового моніторингу, приховування рахунків (документів, активів тощо) або втрату документів (у тому числі інформації про рахунки, активи тощо), створення інших перешкод проведенню виїзної перевірки з питань фінансового моніторингу (далі - порушення порядку подання інформації / створення перешкод з питань фінансового моніторингу).

Штраф у розмірі до 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян накладається Національним банком за неподання / несвоєчасне подання / подання недостовірної статистичної звітності з питань фінансового моніторингу.

Штраф у розмірі до 3000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян накладається Національним банком за порушення інших вимог, визначених законодавством з питань фінансового моніторингу та не зазначених в абзацах другому - сьомому цього пункту.

Абзац десятий пункту 9.20 глави 9 розділу II виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

Загальна сума штрафу, що накладається на банк у разі встановлення факту здійснення ризикової діяльності у сфері фінансового моніторингу або виявлення порушення законодавства з питань фінансового моніторингу, не може становити більше одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

Недостовірною(ими) інформацією / документами з питань фінансового моніторингу є надана(і) банком інформація / документи, що не підтверджена(і) чи суперечить(ать) даним первинних документів або іншим матеріалам перевірки з питань дотримання вимог законодавства з питань фінансового моніторингу (виїзної перевірки з питань фінансового моніторингу, безвиїзного нагляду з питань фінансового моніторингу), офіційним документам / інформації, отриманим(ій) від органів державної влади, банків, інших юридичних осіб.

(абзаци восьмий - одинадцятий пункту 9.20 глави 9 розділу II замінено абзацами восьмим - дванадцятим згідно з постановою Правління Національного банку України від 10.11.2015 р. N 778)

(пункт 9.20 глави 9 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

9.21. Штраф у розмірі до одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку накладається Національним банком за здійснення банком ризикової діяльності.

(главу 9 розділу II доповнено новим пунктом 9.21 згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374, у зв'язку з цим пункти 9.21 - 9.30 уважати відповідно пунктами 9.22 - 9.31)

9.22. Штраф за невиконання (неналежне виконання) банком інших вимог нормативно-правових актів Національного банку (крім із питань фінансового моніторингу) накладається на банк за кожне порушення в розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

(пункт 9.22 глави 9 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

9.23. Штраф за ненадання/несвоєчасне надання повідомлення щодо виконання письмового застереження, письмової вимоги, плану усунення порушень, звіту про усунення порушень / виконання плану усунення порушень та/або документів, що підтверджують їх усунення, невиконання в установлений строк вимог Національного банку щодо усунення виявлених у діяльності банку порушень накладається на банк за кожний такий факт у розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

(пункт 9.23 глави 9 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

9.24. Штраф за недотримання відповідальною особою банківської групи, іншим учасником банківської групи вимог нормативно-правових актів Національного банку щодо нагляду на консолідованій основі накладається на відповідальну особу банківської групи, інших учасників банківської групи:

за перше порушення протягом календарного року - у розмірі 0,01 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу;

за друге порушення протягом календарного року - у розмірі 0,02 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу;

за третє і подальші порушення протягом календарного року - у розмірі 0,05 відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу.

9.25. Штраф за повторне порушення обсягу купівлі іноземної валюти накладається на банк у розмірі 10 відсотків від суми перевищення за кожний день порушення, але не більше ніж 1 відсоток від суми зареєстрованого статутного капіталу банку.

(главу 9 розділу II доповнено новим пунктом 9.25 згідно з постановою Правління Національного банку України від 30.07.2015 р. N 495, у зв'язку з цим пункти 9.25 - 9.29 уважати відповідно пунктами 9.26 - 9.30)

9.26. Рішення про накладання штрафу на банк, власника істотної участі в банку, особу, яка набула або збільшила істотну участь у банку з порушенням вимог [статті 34 Закону про банки](#), відповідальну особу банківської групи, інших учасників банківських груп приймає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду.

(пункт 9.26 глави 9 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 29.09.2015 р. N 637, від 19.08.2016 р. N 374)

9.27. Розрахунок суми штрафу здійснюється Національним банком виходячи з розміру зареєстрованого статутного капіталу банку на день вчинення порушення / день здійснення ризикової діяльності / останній день виявленого періоду здійснення ризикової діяльності.

(абзац перший пункту 9.27 глави 9 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 10.11.2015 р. N 778)

У разі вчинення банком двох або більше порушень вимог законодавства з питань фінансового моніторингу та здійснення ризикової діяльності у сфері фінансового моніторингу загальна сума штрафу не може перевищувати одного відсотка від суми зареєстрованого статутного капіталу банку на день вчинення останнього з виявлених порушень, за яке накладається

штраф / день здійснення ризикової діяльності у сфері фінансового моніторингу / останній день виявленого періоду здійснення ризикової діяльності у сфері фінансового моніторингу.

(абзац другий пункту 9.27 глави 9 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 10.11.2015 р. N 778)

Днем виявлення порушення законодавства з питань фінансового моніторингу є дата складання:

- 1) довідки про виїзну перевірку з питань фінансового моніторингу банку - юридичної особи та відокремлених підрозділів, діяльність яких була об'єктом виїзної перевірки з питань фінансового моніторингу;
- 2) довідки про виїзну перевірку філії іноземного банку з питань фінансового моніторингу;
- 3) довідки про виїзну перевірку відокремленого підрозділу банку з питань фінансового моніторингу, якщо діяльність банку - юридичної особи не була об'єктом виїзної перевірки з питань фінансового моніторингу;
- 4) акта про результати безвиїзного нагляду з питань фінансового моніторингу.

(пункт 9.27 глави 9 розділу II у редакції постанов Правління Національного банку України від 03.06.2014 р. N 332, від 28.04.2015 р. N 282)

9.28. Рішення Національного банку України про застосування до банку, філії іноземного банку заходу впливу у вигляді накладення штрафу є виконавчим документом та набирає законної сили з дати його прийняття.

У рішенні Національного банку про застосування до банку, філії іноземного банку заходу впливу у вигляді накладення штрафу також зазначаються відомості, передбачені [статтею 18 Закону України "Про виконавче провадження"](#).

Рішення Національного банку України про застосування до банку, філії іноземного банку заходу впливу у вигляді накладення штрафу передається Національним банком до органів державної виконавчої служби для примусового виконання в разі невиконання банком, філією іноземного банку такого рішення в добровільному порядку.

Штраф нараховується й сплачується у валюті України.

(пункт 9.28 глави 9 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32, у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

9.29. Банк / власник істотної участі, особа, яка набула або збільшила істотну участь у банку з порушенням вимог [статті 34 Закону про банки](#), сплачує нараховану суму штрафу протягом строку, встановленого Національним банком, та письмово повідомляє Національний банк про сплату штрафу в установленому Національним банком порядку.

(главу 9 розділу II доповнено новим пунктом 9.29 згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282, у зв'язку з цим пункти 9.29, 9.30 уважати відповідно пунктами 9.30, 9.31), пункт 9.29 глави 9 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

9.30. Пункт 9.30 глави 9 розділу II виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374, у зв'язку з цим пункт 9.31 уважати пунктом 9.30)

9.30. Національний банк може не накладати штраф у таких випадках:

а) якщо застосування штрафів не вплинуло на усунення банком порушень економічних нормативів та якщо такі порушення відбуваються систематично, а саме:

економічні нормативи, що розраховуються за середньозваженою величиною за місяць або щодавно, порушуються протягом чотирьох місяців поспіль або шість разів протягом календарного року;

економічні нормативи, які розраховуються щоденно, порушуються щодня протягом місяця або через певний проміжок часу протягом чотирьох місяців;

б) якщо стягнення суми штрафу спричинить суттєве погіршення фінансового стану банку - неспроможність банку своєчасно виконувати зобов'язання перед своїми клієнтами або загрозу інтересам вкладників і кредиторів;

в) за третє та подальші порушення в поточному році порядку, строків і технології виконання банківських операцій, установлених нормативно-правовими актами Національного банку щодо одного виду банківської операції;

г) якщо накладання штрафів не вплинуло на усунення банком порушення ліміту загальної довгої валютної позиції банку (Л13-1)/ліміту загальної короткої валютної позиції банку (Л13-2) та якщо ліміт загальної довгої валютної позиції банку (Л13-1)/ліміт загальної короткої валютної позиції банку (Л13-2) у разі встановлення щоденного контролю за дотриманням банком значення відповідного ліміту порушується щодня протягом місяця або через певний проміжок часу протягом чотирьох місяців.

Національний банк не застосовує до банку, віднесеного до категорії проблемних, заходу впливу у вигляді накладення штрафу за порушення економічних нормативів та/або лімітів загальної (довгої, короткої) валютної позиції, та/або порядку формування та зберігання обов'язкових резервів.

(пункт 9.30 глави 9 розділу II доповнено новим абзацом восьмим згідно з постановою Правління Національного банку України від 27.11.2014 р. N 752, у зв'язку з цим абзац восьмий уважати абзацом дев'ятим)

З метою забезпечення виправлення ситуації або запобігання подальшим порушенням чи подальшій втраті банком своїх активів Національний банк застосовує інші адекватні заходи впливу.

10. Тимчасова, до усунення порушення, заборона використання власником істотної участі в банку права голосу

(назва глави 10 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

10.1. Національний банк має право тимчасово, до усунення порушення, заборонити власнику істотної участі в банку використовувати право голосу придбаних акцій (паїв) у разі порушення ним вимог [Закону про банки](#) або нормативно-правових актів Національного банку, зокрема таких:

а) наявність прямого чи опосередкованого впливу власника істотної участі на прийняття банком рішень, що призводять до порушення банківського законодавства або до здійснення банком ризикової діяльності;

(підпункт "а" пункту 10.1 глави 10 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

б) втрата бездоганної ділової репутації власника істотної участі. Якщо власником істотної участі є юридична особа, то заборона права голосу означає заборону уповноваженим органам та уповноваженим особам такої юридичної особи приймати будь-які рішення, що пов'язані з використанням права голосу за акціями (паями) банку, які прямо або опосередковано належать такій юридичній особі;

(підпункт "б" пункту 10.1 глави 10 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

в) порушення порядку набуття/збільшення істотної участі в банку або за результатами перевірки виявлено, що внесок до статутного капіталу банку сформований не за рахунок власних коштів власника істотної участі;

г) надання власником істотної участі недостовірної інформації в складі пакета документів, поданого для погодження набуття або збільшення істотної участі, а також іншої недостовірної інформації (у тому числі про структуру власності) або звітності, а також неподання або несвоєчасне їх подання.

(підпункт "г" пункту 10.1 глави 10 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

10.2. Тимчасова заборона права голосу застосовується Національним банком до:

1) власника прямої істотної участі в банку - належних йому участі акцій (паїв) банку, а за порушення порядку набуття або збільшення істотної участі в банку - щодо придбаних власником істотної участі акцій (паїв) банку;

2) власника опосередкованої істотної участі в банку - щодо акцій (паїв), які належать акціонеру (учаснику) банку, через якого особа набула або збільшила істотну участь у банку.

(главу 10 розділу II доповнено новим пунктом 10.2 згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374, у зв'язку з цим пункти 10.2 - 10.4 уважати відповідно пунктами 10.3 - 10.5)

10.3. Рішення про тимчасову, до усунення порушення, заборону власнику істотної участі в банку використовувати право голосу та призначення довіреної особи приймає Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду за результатами безвізного нагляду та/або інспекційної перевірки.

Тимчасова заборона права голосу може застосовуватися додатково до інших заходів впливу, передбачених частиною першою [статті 73 Закону про банки](#).

У рішенні про застосування тимчасової заборони права голосу визначається кількість та тип (клас) акцій, на використання права голосу за якими накладається заборона.

Національний банк відповідно до вимог [статті 73 Закону про банки](#) визначає довірену особу, якій передаються право голосу щодо відповідних акцій (паїв) і право будь-яким чином брати участь в управлінні банком. Довірена особа має відповідати вимогам нормативно-правових актів Національного банку щодо бездоганної ділової репутації.

Комітет з питань нагляду має право надавати довіреній особі обов'язкові до виконання доручення щодо реалізації права голосу, а також установити граничний строк, протягом якого порушення має бути усунуто із визначенням заходів, які необхідно вжити для усунення порушення.

Комітет з питань нагляду за необхідності може внести зміни до рішення про тимчасову заборону права голосу в частині призначення довіреної особи, заходів, які необхідно вжити для усунення порушення, строку усунення порушення.

(пункт 10.3 глави 10 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282, у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

10.4. Рішення про тимчасову заборону права голосу та призначення довіреної особи вручається під підпис:

власнику істотної участі банку (його уповноваженому представнику) або голові правління банку (особі, яка виконує обов'язки голови правління банку);

довіреній особі.

Копія рішення також надсилається раді та правлінню банку.

Власник істотної участі, керівник банку зобов'язані забезпечувати виконання рішення про заборону права голосу.

(пункт 10.4 глави 10 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

10.5. Правління Національного банку або Комітет з питань нагляду приймає рішення про відновлення права голосу власника істотної участі на підставі висновку відповідного структурного підрозділу Національного банку про усунення порушення.

(пункт 10.5 глави 10 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282, у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

11. Тимчасове, до усунення порушення, відсторонення посадової особи банку від посади

11.1. Національний банк має право тимчасово, до усунення порушення, відсторонити посадову особу банку від посади за наявності фактів, які свідчать про дії або бездіяльність цієї посадової особи, що призвели до здійснення ризикової діяльності або порушення вимог банківського законодавства, законодавства з питань фінансового моніторингу, нормативно-правових актів Національного банку, у тому числі:

(абзац перший пункту 11.1 глави 11 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 10.11.2015 р. N 778)

а) невиконання банком у встановлений строк зобов'язань за його письмовою угодою з Національним банком (програми капіталізації/плану фінансового оздоровлення або плану реорганізації) або плану реструктуризації;

(підпункт "а" пункту 11.1 глави 11 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

б) невиконання банком у встановлений строк вимог, визначених Національним банком у письмовому застереженні, письмовій вимозі, щодо усунення порушень банківського законодавства, законодавства з питань фінансового моніторингу;

(підпункт "б" пункту 11.1 глави 11 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

в) невиконання банком (крім філії іноземного банку) у встановлений строк вимоги Національного банку щодо скликання загальних зборів учасників банку, засідання ради/правління банку;

(підпункт "в" пункту 11.1 глави 11 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32)

г) невиконання банком у встановлений строк рішень Національного банку щодо зупинення виплати дивідендів чи розподілу капіталу в будь-якій іншій формі (крім філії іноземного банку) або обмеження, зупинення чи припинення здійснення окремих видів здійснюваних банком операцій, або заборони видавати бланкові кредити;

(підпункт "г" пункту 11.1 глави 11 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

г) підпункт "г" пункту 11.1 глави 11 розділу II виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282, у зв'язку з цим підпункти "д" - "з" уважати відповідно підпунктами "г" - "ж")

г) подання недостовірної інформації або звітності, установлених нормативно-правовими актами Національного банку, неподання або несвоєчасне їх подання, у тому числі щодо пов'язаних з банком осіб та/або операцій банку з такими особами;

(підпункт "г" пункту 11.1 глави 11 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

д) невиправлення звітності в порядку, установленому Національним банком;

е) надання недостовірної інформації, ненадання інформації, оригіналів документів та/або їх копій, письмових пояснень з питань діяльності банку, у тому числі щодо пов'язаних із банком осіб та/або операцій банку з такими особами, на письмову вимогу уповноваженої посадової особи Національного банку або уповноважених Національним банком осіб на проведення перевірки;

(підпункт "е" пункту 11.1 глави 11 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

є) порушення вимог законодавства з питань фінансового моніторингу;

(підпункт "є" пункту 11.1 глави 11 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

ж) отримання від державних органів інформації про притягнення банку до відповідальності за порушення банком законодавства України на ринку цінних паперів або про акціонерні товариства;

(пункт 11.1 глави 11 розділу II доповнено новим підпунктом "ж" згідно з постановою Правління Національного банку України від 10.11.2015 р. N 778, у зв'язку з цим підпункт "ж" уважати підпунктом "з")

з) невідповідності керівника банку вимогам [статті 42 Закону про банки](#) і нормативно-правових актів Національного банку.

11.2. До посадових осіб банку, яких Національний банк має право тимчасово, до усунення порушення, відсторонити від посади, належать:

голова, його заступники та члени ради банку;

(абзац другий пункту 11.2 глави 11 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32)

голова, його заступники та члени правління банку;

(абзац третій пункту 11.2 глави 11 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32)

головний бухгалтер банку, його заступники;

керівник відокремленого підрозділу банку;

головний бухгалтер відокремленого підрозділу банку (за наявності);

керівник філії іноземного банку;

головний бухгалтер філії іноземного банку.

11.3. Рішення про тимчасове, до усунення порушення, відсторонення посадової особи банку від посади/надання дозволу на поновлення на посаді приймається Правлінням Національного банку або Комітетом з питань нагляду.

(абзац перший пункту 11.3 глави 11 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

Посадові особи, які відсторонюються від посади, можуть запрошуватися на засідання Правління Національного банку або Комітету з питань нагляду.

(абзац другий пункту 11.3 глави 11 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

11.4. Національний банк повідомляє про прийняте рішення про тимчасове, до усунення порушення, відсторонення посадової особи банку від посади:

правління або раду банку - щодо відсторонення посадової особи банку/відокремленого підрозділу банку;

(абзац другий пункту 11.4 глави 11 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32)

філію іноземного банку - щодо відсторонення посадової особи філії іноземного банку.

11.5. Банк не пізніше трьох робочих днів з дня отримання рішення повідомляє електронною поштою Національному банку про посадову особу, яка тимчасово виконуватиме обов'язки особи, відстороненої від посади (із зазначенням реквізитів прийнятого відповідним органом управління банку рішення).

11.6. Посадову особу, яку на підставі рішення Національного банку відсторонено від посади, можна поновити на посаді лише на підставі відповідного дозволу Національного банку.

Національний банк розглядає питання щодо надання дозволу на поновлення посадової особи банку, яку на підставі рішення було відсторонено від посади, у разі відповідного звернення банку та за умови надання банком документів, що підтверджують усунення порушень, в іншому випадку залишає звернення без розгляду та повідомляє про це банк.

(абзац другий пункту 11.6 глави 11 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

Національний банк повідомляє (письмово або електронною поштою) банк про прийняте рішення про надання дозволу на поновлення посадової особи банку на посаді не пізніше трьох робочих днів з дня прийняття відповідного рішення.

(абзац третій пункту 11.6 глави 11 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

12. Віднесення банку (філії іноземного банку) до категорії проблемних

12.1. Національний банк приймає рішення про віднесення банку (філії іноземного банку) до категорії проблемних у разі наявності хоча б одного з критеріїв, передбачених частиною першою [статті 75 Закону про банки](#).

12.1¹. Порушення банком законодавства з питань фінансового моніторингу є системним, якщо внутрішньобанківська система щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення не забезпечує належне виконання банком обов'язків суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

(абзац перший пункту 12.1¹ глави 12 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

Абзац другий пункту 12.1¹ глави 12 розділу II виключено

(згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

(главу 12 розділу II доповнено пунктом 12.1¹ згідно з постановою Правління Національного банку України від 15.08.2014 р. N 494)

12.2. Національний банк має право віднести банк до категорії проблемних у разі наявності хоча б одного з таких критеріїв:

1) невиконання банком без обґрунтованих причин розпорядження, рішення Національного банку (у тому числі про застосування заходів впливу / санкцій) та/або вимоги Національного банку щодо усунення порушень банківського законодавства, законодавства з питань фінансового моніторингу, нормативно-правових актів Національного банку протягом визначеного Національним банком строку;

(підпункт 1 пункту 12.2 глави 12 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 15.08.2014 р. N 494, від 28.04.2015 р. N 282)

2) устанавлення за результатами банківського нагляду або аудиторської перевірки фактів подання банком недостовірної звітності, не виправленої в строк, що призвело до невиконання банком хоча б одного з економічних нормативів капіталу, ліквідності, кредитного ризику;

(підпункт 2 пункту 12.2 глави 12 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282, від 19.08.2016 р. N 374)

3) ненадання банком інформації, оригіналів документів та/або їх копій, письмових пояснень, у тому числі щодо пов'язаних з банком осіб та/або операцій банку з такими особами, з питань діяльності банку та/або надання банком недостовірної/недостовірних інформації, документів та/або їх копій, письмових пояснень на запит Національного банку, призначеного Національним банком куратора банку, уповноваженої Національним банком особи для проведення інспекційної перевірки/перевірки банку;

(підпункт 3 пункту 12.2 глави 12 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32, із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282, від 19.08.2016 р. N 374)

4) набрання законної сили обвинувальним вироком щодо діянь у фінансовій сфері контролерів, керівників банку;

5) конфлікту інтересів банку, про що свідчить наявність інформації, виявлення фактів про будь-який вид стосунків, який суперечить інтересам банку, а також відсутність згоди та/або наявність протиріч між органами управління та/або акціонерами банку, що негативно впливають на ефективне управління банком, які можуть загрожувати інтересам вкладників і кредиторів банку;

6) невиконання вимог законодавства України щодо розкриття відомостей про власників істотної участі в банку в обсязі, визначеному Національним банком, подання недостовірної або неподання / несвоєчасне подання інформації про структуру власності банку, пов'язаних з банком осіб, невідповідність структури власності банку вимогам щодо її прозорості, устанавленим Національним банком;

(підпункт 6 пункту 12.2 глави 12 розділу II у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282, із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 21.05.2015 р. N 332)

7) невиконання розпорядження (рішення) Національного банку про відсторонення від посади посадової особи банку або заборону власнику істотної участі в банку використовувати право голосу;

(підпункт 7 пункту 12.2 глави 12 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

8) винесення щодо банку судового рішення, виконання якого може мати негативний вплив на репутацію банку та/або призвести до втрати активів у розмірі більше ніж один відсоток;

(главу 12 розділу II доповнено новим пунктом 12.2 згідно з постановою Правління Національного банку України від 03.06.2014 р. N 332, у зв'язку з цим пункти 12.2 - 12.11 уважати відповідно пунктами 12.3 - 12.12)

9) здійснення ризикової діяльності;

(пункт 12.2 глави 12 розділу II доповнено підпунктом 9 згідно з постановою Правління Національного банку України від 15.08.2014 р. N 494)

10) застосування іноземних санкцій;

(пункт 12.2 глави 12 розділу II доповнено підпунктом 10 згідно з постановою Правління Національного банку України від 15.08.2014 р. N 494)

11) виявлення факту/фактів подання банком недостовірних відомостей щодо виконання особою, яка має намір набути/збільшити істотну участь у банку, вимог:

законодавства України з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, та/або

статей 32, 34 Закону про банки в частині підтвердження джерел походження коштів, за рахунок яких здійснюються внески для формування або збільшення статутного капіталу банку;

(пункт 12.2 глави 12 розділу II доповнено підпунктом 11 згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32)

12) порушення порядку зупинення фінансової(их) операції(й), у тому числі незупинення банком здійснення фінансової операції, якщо її учасником або вигодоодержувачем за нею є особа, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або щодо яких застосовано міжнародні санкції (якщо види та умови застосування санкцій передбачають зупинення або заборону фінансових операцій);

(пункт 12.2 глави 12 розділу II доповнено підпунктом 12 згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

13) невиконання банком вимог щодо захисту інформації у програмному забезпеченні системи автоматизації банку (далі - САБ), інформаційній системі Центру сертифікації ключів банку (далі - ЦСК банку), організації доступу до них, що призвело до несанкціонованого доступу до інформації банку, її знищення та/або викривлення;

(пункт 12.2 глави 12 розділу II доповнено підпунктом 13 згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

14) невиконання банком вимог щодо створення, впровадження та супроводження системи управління інформаційною безпекою, що призвело до зниження рівня інформаційної безпеки та збільшенню ризиків інформаційної безпеки, як складової частини операційних ризиків банку;

(пункт 12.2 глави 12 розділу II доповнено підпунктом 14 згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

15) установлення факту недотримання вимог щодо системи резервування та відновлення функціонування САБ та інформаційної системи ЦСК банку, який призвів до неможливості повного відновлення функціонування САБ та інформаційної системи ЦСК банку, а також відсутності резервних копій інформації програмних комплексів, необхідних для

оперативного відновлення функціонування в мінімально потрібному обсязі та в повному обсязі;

(пункт 12.2 глави 12 розділу II доповнено підпунктом 15 згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

16) установлення факту відсутності архіву особливо важливих даних або порушення його цілісності;

(пункт 12.2 глави 12 розділу II доповнено підпунктом 16 згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

17) незабезпечення управління (неналежне управління) ризиками з питань фінансового моніторингу;

(пункт 12.2 глави 12 розділу II доповнено підпунктом 17 згідно з постановою Правління Національного банку України від 10.11.2015 р. N 778)

18) невідповідність розміру статутного капіталу банку вимогам законодавства України;

(пункт 12.2 глави 12 розділу II доповнено підпунктом 18 згідно з постановою Правління Національного банку України від 30.05.2016 р. N 336)

19) недотримання банком порядку формування та зберігання обов'язкових резервів протягом більше ніж три періоди утримання обов'язкових резервів поспіль (крім обсягу, який має щоденно зберігатися на початок операційного дня на кореспондентському рахунку в Національному банку);

(пункт 12.2 глави 12 розділу II доповнено підпунктом 19 згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

20) установлення факту укладання банком угод (договорів) з пов'язаними з банком особами на умовах, що не є поточними ринковими умовами, що призвело до невиконання банком хоча б одного з економічних нормативів або отримання збитку / збиткової діяльності.

(пункт 12.2 глави 12 розділу II доповнено підпунктом 20 згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

12.3. Рішення Правління Національного банку про віднесення банку (філії іноземного банку) до категорії проблемних має містити, зокрема:

строк, протягом якого проблемний банк (філія іноземного банку) зобов'язаний(а) привести свою діяльність у відповідність до вимог законодавства України, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку України, але не більше 180 днів;

обмеження у діяльності банку (філії іноземного банку) (за потреби);

(абзац третій пункту 12.3 глави 12 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

порядок та строки повідомлення проблемним банком (філією іноземного банку) про стан виконання заходів щодо фінансового оздоровлення банку (філії іноземного банку), та/або приведення банком своєї діяльності у відповідність до вимог законодавства.

(абзац четвертий пункту 12.3 глави 12 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

12.4. Національний банк інформує про прийняте ним рішення про віднесення до категорії проблемних з дотриманням вимог нормативно-правового акта Національного банку з питань захисту банківської таємниці:

банк та Фонд гарантування;

філію іноземного банку та іноземний банк. Повідомлення Національного банку має містити підстави віднесення філії іноземного банку до категорії проблемних, а також вимогу до філії іноземного банку та іноземного банку про безумовне усунення допущених порушень і приведення діяльності філії іноземного банку у відповідність до вимог законодавства України.

12.5. Банк (філія іноземного банку) подає у строк, визначений [статтею 75 Закону про банки](#):

заходи щодо приведення своєї діяльності у відповідність до вимог законодавства;

(абзац другий пункту 12.5 глави 12 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

план фінансового оздоровлення, розроблений та затверджений згідно з вимогами, викладеними в розділі IV цього Положення, якщо віднесення банку до категорії проблемних пов'язане з погіршенням фінансового стану банку.

Якщо банк було віднесено до категорії проблемних на підставі визнання його структури власності непрозорою, то банк подає план заходів щодо приведення структури власності у відповідність до вимог щодо її прозорості в рамках заходів, які він уживає з метою приведення своєї діяльності у відповідність до вимог законодавства України.

(пункт 12.5 глави 12 розділу II доповнено абзацом четвертим згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

12.6. Національний банк розглядає отримані заходи (план фінансового оздоровлення) та в разі потреби надає обґрунтовані зауваження, які банк (філія іноземного банку) зобов'язаний(а) урахувати.

12.7. Банк (філія іноземного банку) має право внести пропозиції щодо зміни строків (що не може перевищувати 180 днів з дня віднесення банку/філії іноземного банку до категорії проблемних) виконання окремих заходів та/або зміни переліку заходів, залежно від проблем, що можуть виникнути під час їх виконання.

(пункт 12.7 глави 12 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32)

12.8. Банк (філія іноземного банку) зобов'язаний(а) повідомляти Національний банк про результати виконання ним (нею) заходів (плану фінансового оздоровлення).

12.9. Заходи (план фінансового оздоровлення) є завершеними в разі виконання банком (філією іноземного банку) своїх зобов'язань, у тому числі дотримання економічних нормативів, порядку формування і зберігання обов'язкових резервів, відповідності визначеного банком кредитного ризику, вимогам нормативно-правових актів Національного банку.

(пункт 12.9 глави 12 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 19.08.2016 р. N 374)

12.10. Банк (філія іноземного банку) протягом 180 днів з дня віднесення банку (філії іноземного банку) до категорії проблемних має право подати Національному банку

клопотання про визнання діяльності банку (філії іноземного банку) такою, що відповідає законодавству України.

12.11. Національний банк приймає рішення про визнання діяльності банку (філії іноземного банку) такою, що відповідає законодавству України, у разі:

дострокового виконання банком (філією іноземного банку) прийнятих на себе зобов'язань - за умови подання банком (філією іноземного банку) відповідного клопотання та документів, що підтверджують усунення порушень у діяльності банку (філії іноземного банку), виконання банком (філією іноземного банку) заходів щодо фінансового оздоровлення банку, а також приведення банком своєї діяльності у відповідність до законодавства;

(абзац другий пункту 12.11 глави 12 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

приведення банком (філією іноземного банку) своєї діяльності у відповідність до вимог законодавства України у визначені строки.

Рішення про визнання діяльності банку (філії іноземного банку) такою, що відповідає законодавству України, приймає Правління Національного банку.

12.12. Національний банк приймає рішення про відкликання банківської ліцензії та ініціювання процедури ліквідації філії іноземного банку в разі неприведення філією іноземного банку своєї діяльності у відповідність до вимог законодавства протягом установленого [статтею 75 Закону про банки](#) строку.

(пункт 12.12 глави 12 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

13. Віднесення банку до категорії неплатоспроможних

13.1. Національний банк приймає рішення про віднесення банку до категорії неплатоспроможних у разі наявності хоча б однієї з підстав, передбачених банківським законодавством.

13.1¹. Пункт 13.1¹ глави 13 розділу II виключено

(главу 13 розділу II доповнено пунктом 13.1¹ згідно з постановою Правління Національного банку України від 15.08.2014 р. N 494, пункт 13.1¹ глави 13 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановами Правління Національного банку України від 22.09.2014 р. N 593, від 17.01.2015 р. N 32, виключено згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

13.2. Рішення про віднесення банку до категорії неплатоспроможних та про визнання діяльності банку такою, що відповідає законодавству України, приймає Правління Національного банку.

13.3. Із дня прийняття Фондом гарантування рішення про призначення уповноваженої особи Фонду гарантування вважаються скасованими рішення Національного банку про застосування до банку заходів впливу, прийняті до дня прийняття рішення про віднесення банку до категорії неплатоспроможних, не виконані банком або строк дії яких припадає на період дії тимчасової адміністрації (крім штрафів).

(главу 13 розділу II доповнено новим пунктом 13.3 згідно з постановою Правління Національного банку України від 15.08.2014 р. N 494, у зв'язку з цим пункт 13.3 уважати пунктом 13.4, пункт 13.3 глави 13 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

13.4. Національний банк не застосовує до банків, які віднесено до категорії неплатоспроможних, заходів впливу за порушення банківського законодавства України.

(главу 13 розділу II доповнено пунктом 13.4 згідно з постановою Правління Національного банку України від 03.06.2014 р. N 332)

III. Ліквідація банку (філії іноземного банку)

1. Підстави для відкликання банківської ліцензії та ліквідації банку

1.1. Національний банк України має право відкликати банківську ліцензію з власної ініціативи у випадках, передбачених частиною другою [статті 77 Закону про банки](#).

Систематичним порушенням банком законодавства з питань фінансового моніторингу є порушення банком законодавства з питань фінансового моніторингу після застосування Національним банком до банку не менше двох заходів впливу (санкцій) протягом двох років та/або встановлення фактів здійснення ризикової діяльності.

(абзац другий пункту 1.1 глави 1 розділу III у редакції постанов Правління Національного банку України від 10.11.2015 р. N 778, від 03.12.2015 р. N 862)

(пункт 1.1 глави 1 розділу III у редакції постанови Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

1.2. Рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку приймає Правління Національного банку.

(пункт 1.2 глави 1 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

1.3. Банк у день отримання рішення Національного банку про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку зобов'язаний повернути Національному банку банківську ліцензію, генеральну ліцензію на здійснення валютних операцій.

(пункт 1.3 глави 1 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

2. Особливості ліквідації банку за рішенням його власників

2.1. Банк може бути ліквідований за рішенням загальних зборів учасників банку в порядку, передбаченому законодавством України та цим Положенням, та за згоди Національного банку.

2.2. Згода на ліквідацію банку за рішенням його власників надається у формі рішення Правління Національного банку.

(пункт 2.2 глави 2 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 30.05.2016 р. N 336)

2.3. Банк для отримання згоди подає до Національного банку такі документи:

- а) рішення загальних зборів учасників про ліквідацію банку;
- б) рішення загальних зборів учасників про обрання ліквідаційної комісії;
- в) порядок ліквідації банку, затверджений загальними зборами учасників.

Порядок ліквідації банку має містити інформацію про обсяги вимог кредиторів, передбачати перелік заходів щодо формування ліквідаційної маси, задоволення вимог кредиторів та містити строки виконання заходів;

г) інформацію про голову та членів ліквідаційної комісії щодо їх відповідності вимогам, установленим [Законом про систему гарантування](#) до ліквідатора та осіб, залучених до ліквідації.

2.4. Національний банк відмовляє в погодженні ліквідації банку за рішенням власників у разі виявлення ознак, за якими цей банк може бути віднесено до категорії проблемного або неплатоспроможного.

2.5. Ліквідація банку з ініціативи власників починається з дати відкликання Національним банком банківської ліцензії, генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій.

2.6. Голова ліквідаційної комісії очолює роботу ліквідаційної комісії.

У період тимчасової відсутності голови ліквідаційної комісії його обов'язки виконує заступник.

Ліквідацію відокремленого підрозділу банку здійснює призначена ліквідаційною комісією уповноважена особа - член ліквідаційної комісії згідно з відповідною довіреністю.

2.7. Ліквідаційна комісія (далі - ліквідатор) з дати відкликання Національним банком банківської ліцензії зобов'язана щомісяця (станом на 1 число) подавати Національному банку інформацію про стан виконання плану ліквідації банку (у тому числі про витрати, пов'язані з ліквідаційною процедурою, та про задоволення вимог кредиторів).

2.8. Строк ліквідації банку з ініціативи власників не може перевищувати строки ліквідації банку, установлені [Законом про систему гарантування](#).

3. Завершення ліквідації банку

3.1. Рішення щодо виключення відомостей про банк з Державного реєстру банків приймає уповноважена посадова особа Національного банку на підставі документів, передбачених законодавством України, отриманих від Фонду гарантування або ліквідаційної комісії банку, що ліквідується за рішенням власників.

(пункт 3.1 глави 3 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 29.09.2015 р. N 637)

3.2. Пакет документів має містити:

а) для Фонду гарантування:

рішення Фонду гарантування про затвердження ліквідаційного балансу;

звіт уповноваженої особи Фонду гарантування про завершення ліквідації банку;

акти про приймання-передавання документів банку до архіву Національного банку;

(підпункт "а" пункту 3.2 глави 3 розділу III доповнено абзацом четвертим згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32, абзац четвертий підпункту "а" пункту 3.2 глави 3 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

б) для ліквідатора банку, який ліквідується з ініціативи власників:

протокол загальних зборів учасників банку з рішенням про затвердження ліквідаційного балансу;

ліквідаційний баланс банку та звіт ліквідатора банку, засвідчені підписами ліквідатора, головного бухгалтера і відбитком печатки банку та затвержені загальними зборами учасників;

відомість накопичених оборотів за балансовими та позабалансовими рахунками за весь період ліквідації банку;

аудиторський висновок з аудиторським звітом про здійснення перевірки повноти та достовірності ліквідаційного балансу;

оригінали установчих документів банку та свідоцтво про державну реєстрацію банку;

інформацію про закриття накопичувального рахунку банку;

акти про приймання-передавання документів банку до архіву Національного банку;

(абзац восьмий підпункту "б" пункту 3.2 глави 3 розділу III із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32, абзац восьмий підпункту "б" пункту 3.2 глави 3 розділу II із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 28.04.2015 р. N 282)

повідомлення державного реєстратора про проведення державної реєстрації припинення юридичної особи.

3.3. Ліквідаційний баланс, складений у формі оборотно-сальдового балансу, засвідчується підписами ліквідатора, головного бухгалтера і відбитком печатки банку.

Звіт ліквідатора банку, у якому відображено, зокрема, проведену роботу щодо задоволення вимог кредиторів, засвідчується підписом ліквідатора і відбитком печатки банку.

Ліквідаційний баланс, додатки до нього та звіт ліквідатора банку надаються Національному банку на паперових носіях, прошнурованих разом з описом документів та супровідним листом, а також в електронному вигляді на оптичних або електронних носіях інформації (CD, DVD, карти пам'яті, флеш-пам'ять).

3.4. Національний банк має право вимагати додаткові документи, які підтверджують дані ліквідаційного балансу. Ліквідатор подає додаткові документи в строк не пізніше п'яти робочих днів з дати отримання запиту.

4. Особливості ліквідації філії іноземного банку

4.1. Філія іноземного банку може бути ліквідована за рішенням:

іноземного банку;

Національного банку.

Порядок ліквідації філії іноземного банку має бути визначений у положенні про філії іноземного банку.

4.2. Національний банк приймає рішення про відкликання банківської ліцензії філії іноземного банку в разі:

наявності хоча б однієї з підстав, передбачених частиною другою [статті 77 Закону про банки](#);

невиконання іноземним банком зобов'язань, що виникли у зв'язку із діяльністю його філії на території України;

неприведення філією іноземного банку своєї діяльності у відповідність до вимог законодавства України в строки, установлені [статтею 75 Закону про банки](#).

4.3. Рішення про відкликання банківської ліцензії філії іноземного банку приймає Правління Національного банку.

4.4. Національний банк негайно повідомляє філію іноземного банку, іноземний банк та орган банківського нагляду держави, у якій зареєстровано іноземний банк, про відкликання банківської ліцензії філії іноземного банку, а також розміщує інформацію про своє рішення на сторінках Офіційного інтернет-представництва Національного банку України.

4.5. Філія іноземного банку в день отримання рішення Національного банку про відкликання банківської ліцензії та ліквідації філії зобов'язана повернути Національному банку банківську ліцензію, генеральну ліцензію на здійснення валютних операцій.

У день отримання рішення про відкликання банківської ліцензії філія іноземного банку припиняє здійснення усіх операцій та розпочинає процедуру ліквідації у порядку, передбаченому положенням про філію іноземного банку, у тому числі щодо виконання іноземним банком своїх зобов'язань перед вкладниками та іншими кредиторами.

4.6. Національний банк уносить запис до Державного реєстру банків про виключення відомостей про філію іноземного банку на підставі отриманої від іноземного банку інформації про ліквідацію цієї філії, яка має відображати проведену роботу щодо задоволення вимог кредиторів. Разом з інформацією про ліквідацію (припинення діяльності) філії іноземний банк подає Національному банку акти про приймання-передавання документів цієї філії до архівних установ України.

IV. План фінансового оздоровлення та програма капіталізації банку

1. Загальні вимоги до плану фінансового оздоровлення/програми капіталізації

1.1. План фінансового оздоровлення/програма капіталізації банку затверджується правлінням та радою банку.

(пункт 1.1 глави 1 розділу IV у редакції постанови Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32)

1.2. Строк виконання плану фінансового оздоровлення/програми капіталізації банку не може перевищувати 180 днів.

1.3. До плану фінансового оздоровлення/програми капіталізації банку додаються необхідні обґрунтування, розрахунки, гарантійні листи (листи про наміри) учасників/інвесторів щодо забезпечення капіталізації банку в розмірі, передбаченому програмою капіталізації, який має відповідати розміру докапіталізації банку.

(пункт 1.3 глави 1 розділу IV у редакції постанови Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32)

1.4. Гарантійні листи (листи про наміри) мають містити, зокрема:

інформацію про офіційну назву учасника/інвестора (прізвище, ім'я та по батькові - для фізичної особи);

інформацію про суму внеску до капіталу банку (із заповненням, що джерелом цих коштів є власні кошти учасника/інвестора);

запевнення, що учасник/інвестор банку забезпечить капіталізацію банку в розмірі, передбаченому програмою капіталізації, який має відповідати розміру докапіталізації банку, у строк, визначений у програмі капіталізації;

інформацію про дату перерахування коштів банку;

запевнення, що учасник/інвестор забезпечить подання до Національного банку пакета документів, що відповідають вимогам Національного банку щодо погодження статуту банку та змін до нього, набуття та/або збільшення істотної участі в банку тощо.

(главу 4 розділу IV доповнено новим пунктом 1.4 згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32, у зв'язку з цим пункти 1.4, 1.5 уважати відповідно пунктами 1.5, 1.6)

1.5. Національний банк має право надати пропозиції та зауваження до плану фінансового оздоровлення/програми капіталізації банку, які є обов'язковими для врахування банком, або вимагати надання пояснень, додаткової інформації (документів).

1.6. План фінансового оздоровлення/програма капіталізації банку прошивається та засвідчується підписами голови правління банку, голови ради банку і відбитком печатки цього банку. Титульна сторінка плану фінансового оздоровлення/програми капіталізації банку має містити посилання на протоколи засідань правління банку та ради банку. Банк подає Національному банку належним чином засвідчені копії відповідних протоколів засідань правління банку та ради банку одночасно з поданням плану фінансового оздоровлення/програми капіталізації банку.

(пункт 1.6 глави 1 розділу IV у редакції постанови Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32)

2. Вимоги щодо складання плану фінансового оздоровлення банку

2.1. План фінансового оздоровлення банку має передбачати комплекс заходів окремого банку, спрямованих на поліпшення його фінансового стану, а також на усунення порушень, причин і умов, що призвели до погіршення фінансового стану.

2.2. План фінансового оздоровлення банку має включати:

аналіз причин погіршення фінансового стану;

заходи щодо покращення фінансового стану з визначенням кількісних та/або якісних показників діяльності банку та строки їх виконання;

найменування відповідального виконавця.

2.3. Прогнозні кількісні показники можуть відображати: дотримання обов'язкових економічних нормативів; дотримання порядку формування та зберігання обов'язкових резервів, підвищення рівня капіталізації банку (програма капіталізації); зниження рівня розбалансованості активів і пасивів за строками; підвищення рівня ліквідності; погашення кредитів рефінансування, наданих Національним банком, із зазначенням строків та джерел погашення; покращення якості активів; розширення (покращення) ресурсної бази; зниження залежності від міжбанківських операцій; забезпечення прибуткової діяльності, інше залежно від проблем банку.

(абзац перший пункту 2.3 глави 2 розділу IV із змінами, внесеними згідно з постановою Правління Національного банку України від 17.01.2015 р. N 32)

Прогнозні якісні показники - підвищення ефективності роботи менеджменту, управління ризиками, зменшення адміністративно-господарських витрат, які фінансуються за рахунок балансового прибутку банку, інше залежно від проблем банку.

3. Вимоги щодо складання програми капіталізації банку

3.1. Програма капіталізації має включати:

перелік можливих шляхів щодо збільшення регулятивного капіталу банку;

прогнозні значення нормативів капіталу банку та інших показників, які мають вплив на їх значення та запланований розмір регулятивного капіталу банку.

3.2. Збільшення розміру регулятивного капіталу банку здійснюється, зокрема такими шляхами:

збільшення розміру участі учасників у статутному капіталі банку;

продажу власних акцій (паїв);

залучення коштів інвесторів;

залучення коштів на умовах субординованого боргу;

реорганізації банку шляхом приєднання, злиття.

3.3. Прогнозні показники мають передбачати:

розмір регулятивного капіталу банку;

економічні нормативи;

показники балансу та інші показники залежно від проблем банку.

**Директор Департаменту
нормативно-методологічного**

Н. В. Іваненко

Додаток
до постанови Правління Національного
банку України
17.08.2012 N 346

**Перелік нормативно-правових актів Національного банку України, що
втратили чинність**

1. Постанова Правління Національного банку України від 28.08.2001 N 369 "Про затвердження Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства", зареєстрована в Міністерстві юстиції України 27.09.2001 за N 845/6036.
2. Пункт 6 постанови Правління Національного банку України від 28.02.2002 N 81 "Про окремі питання регулювання діяльності банків", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 19.03.2002 за N 272/6560 (зі змінами).
3. Постанова Правління Національного банку України від 07.10.2002 N 384 "Про затвердження Змін до глави 14 розділу VI Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства", зареєстрована в Міністерстві юстиції України 22.10.2002 за N 836/7124.
4. Постанова Правління Національного банку України від 04.06.2003 N 228 "Про внесення змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства", зареєстрована в Міністерстві юстиції України 11.06.2003 за N 476/7797.
5. Пункт 1 постанови Правління Національного банку України від 08.09.2003 N 386 "Про внесення змін до окремих нормативно-правових актів Національного банку України", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 29.09.2003 за N 869/8190 (зі змінами).
6. Пункт 3 постанови Правління Національного банку України від 21.04.2004 N 172 "Про затвердження Положення про порядок визначення та формування обов'язкових резервів для банків України", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 12.05.2004 за N 595/9194 (зі змінами).
7. Пункт 2 постанови Правління Національного банку України від 29.04.2004 N 192 "Про внесення змін до окремих нормативно-правових актів Національного банку України", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 21.05.2004 за N 639/9238.
8. Постанова Правління Національного банку України від 27.10.2004 N 515 "Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства", зареєстрована в Міністерстві юстиції України 15.11.2004 за N 1449/10048.

9. Пункт 1 постанови Правління Національного банку України від 28.09.2005 N 346 "Про внесення змін до окремих нормативно-правових актів Національного банку України", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 18.10.2005 за N 1222/11502 (зі змінами).
10. Постанова Правління Національного банку України від 15.06.2006 N 216 "Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства", зареєстрована в Міністерстві юстиції України 26.06.2006 за N 753/12627.
11. Постанова Правління Національного банку України від 17.08.2006 N 324 "Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства", зареєстрована в Міністерстві юстиції України 06.09.2006 за N 1034/12908.
12. Постанова Правління Національного банку України від 09.11.2006 N 428 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України", зареєстрована в Міністерстві юстиції України 22.11.2006 за N 1222/13096 (зі змінами).
13. Пункт 4 постанови Правління Національного банку України від 11.04.2007 N 131 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України з питань аудиту банків", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 25.04.2007 за N 424/13691.
14. Постанова Правління Національного банку України від 08.01.2008 N 4 "Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 28.08.2001 N 369", зареєстрована в Міністерстві юстиції України 12.02.2008 за N 121/14812.
15. Постанова Правління Національного банку України від 17.04.2008 N 99 "Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства", зареєстрована в Міністерстві юстиції України 20.05.2008 за N 444/15135.
16. Пункт 2 постанови Правління Національного банку України від 18.06.2008 N 171 "Про затвердження Правил резервування коштів за залученими уповноваженим банком депозитами і кредитами (позиками) в іноземній валюті від нерезидентів", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 09.07.2008 за N 617/15308 (зі змінами).
17. Пункт 4 постанови Правління Національного банку України від 06.08.2008 N 228 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 09.09.2008 за N 821/15512 (зі змінами).
18. Пункт 1 постанови Правління Національного банку України від 30.12.2008 N 476 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 02.02.2009 за N 93/16109 (зі змінами).
19. Постанова Правління Національного банку України від 30.01.2009 N 38 "Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства", зареєстрована в Міністерстві юстиції України 23.02.2009 за N 170/16186.
20. Пункт 2 постанови Правління Національного банку України від 28.02.2009 N 107 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України та встановлення лімітів відкритої валютної позиції банку", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 23.03.2009 за N 268/16284.
21. Абзац третій пункту 1 постанови Правління Національного банку України від 06.05.2009 N 270 "Про внесення змін до окремих нормативно-правових актів Національного банку України", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.06.2009 за N 474/16490.

22. Постанова Правління Національного банку України від 06.08.2009 N 459 "Про внесення змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства", зареєстрована в Міністерстві юстиції України 31.08.2009 за N 815/16831.
23. Пункт 1 постанови Правління Національного банку України від 14.08.2009 N 475 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 04.09.2009 за N 832/16848.
24. Постанова Правління Національного банку України від 29.09.2009 N 569 "Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства", зареєстрована в Міністерстві юстиції України 18.11.2009 за N 1101/17117.
25. Пункт 1 постанови Правління Національного банку України від 31.03.2010 N 160 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 16.06.2010 за N 395/17690.
26. Пункт 10 постанови Правління Національного банку України від 09.06.2010 N 273 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 06.07.2010 за N 471/17766 (зі змінами).
27. Пункт 2 постанови Правління Національного банку України від 15.06.2011 N 192 "Про затвердження Положення про застосування Національним банком України санкцій за порушення законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 11.07.2011 за N 836/19574.
28. Пункт 3 постанови Правління Національного банку України від 22.06.2011 N 204 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 23.06.2011 за N 753/19491.
29. Пункт 3 постанови Правління Національного банку України від 24.06.2011 N 209 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України", зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 12.07.2011 за N 850/19588 (зі змінами).
30. Постанова Правління Національного банку України від 08.08.2012 N 332 "Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства", зареєстрована в Міністерстві юстиції України 27.08.2012 за N 1435/21747.

**Директор Департаменту
нормативно-методологічного
забезпечення
банківського регулювання та нагляду**

Н. В. Іваненко